

TURU-
UURINGUTE
AS

Jalgrattaga liiklemine

Maanteeamet

09/2019

Teemad

JALGRATTAGA LIIKLEMINE LASTE SEAS

- Jalgrattaga sõitmine (küsimus F1)
- Ohutusvarustuse kasutamine
 - Kiiver – vajalikkus, kandmine (küsimused 15, 1)
 - Ohutusvest – kandmine (küsimus 3)

JALGRATTAGA LIIKLEMINE TÄISKASVANUTE SEAS

- Jalgrattaga sõitmine (küsimused F2, 0, 5-7)
 - Liiklusõnnetusse sattumine (küsimused 8-9)
- Ohutusvarustuse kasutamine
 - Kiiver – vajalikkus, teadlikkus kohustuslikkusest ja kandmine (küsimused 14, 17 ja 13)
 - Ohutusvest – kandmine (küsimus 12)
 - Jalgratta ohutusvarustus – teadlikkus kohustuslikkusest, olemasolu (küsimused 10, 11 ja 21-22)
- Jalgratturiga arvestamine liikluses (küsimused 19-20)
- Jalgrattaga liiklemise teadlikkus (küsimused 35-38)
 - Teadlik käitumine jalgrattaga liiklemisel – suunamärguannete kasutamine, kummas sõidutee ääres sõidetakse ja raudtee ületamine ülekäigu kohal (küsimused 33, 34 ja 18)

ELEKTRITÕUKERATTAGA LIIKLEMINE

- Elektritõukerattaga sõitmine (küsimused F3, 41-43)
 - Liiklusõnnetusse sattumine (küsimused 44-45)

OHTLIKUD OLUKORRAD KERGLIIKLUSTEEL (küsimus 46)

Metoodika ja vastutajad

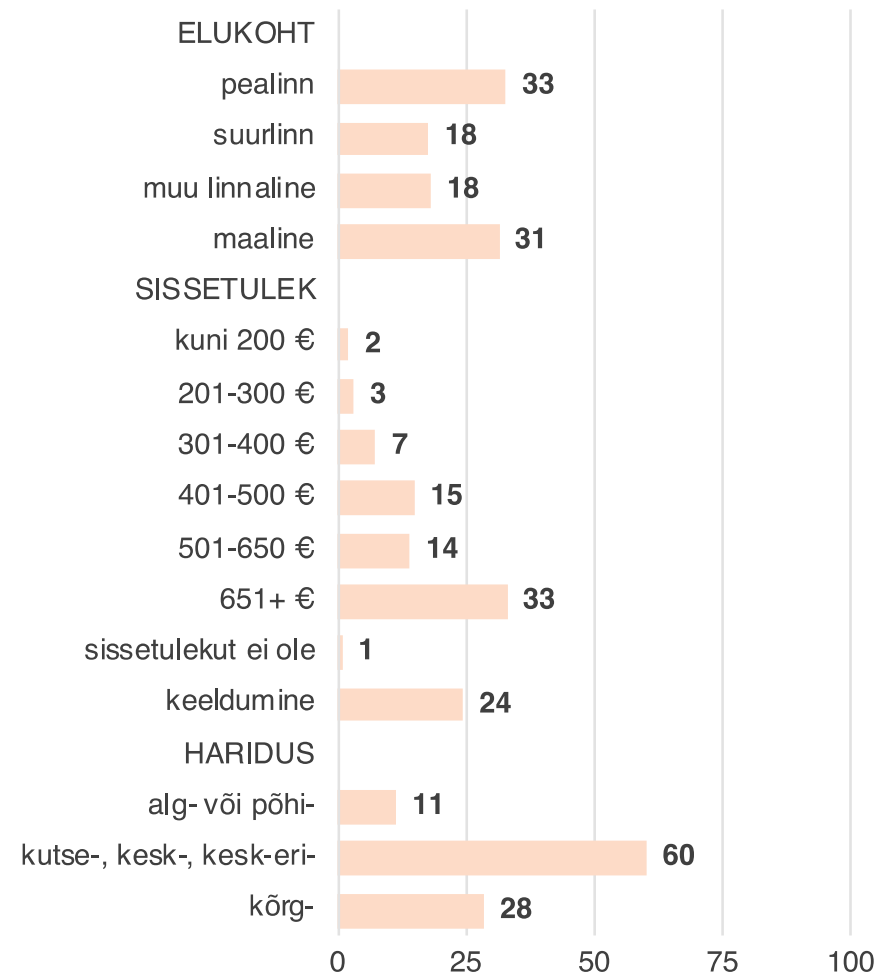
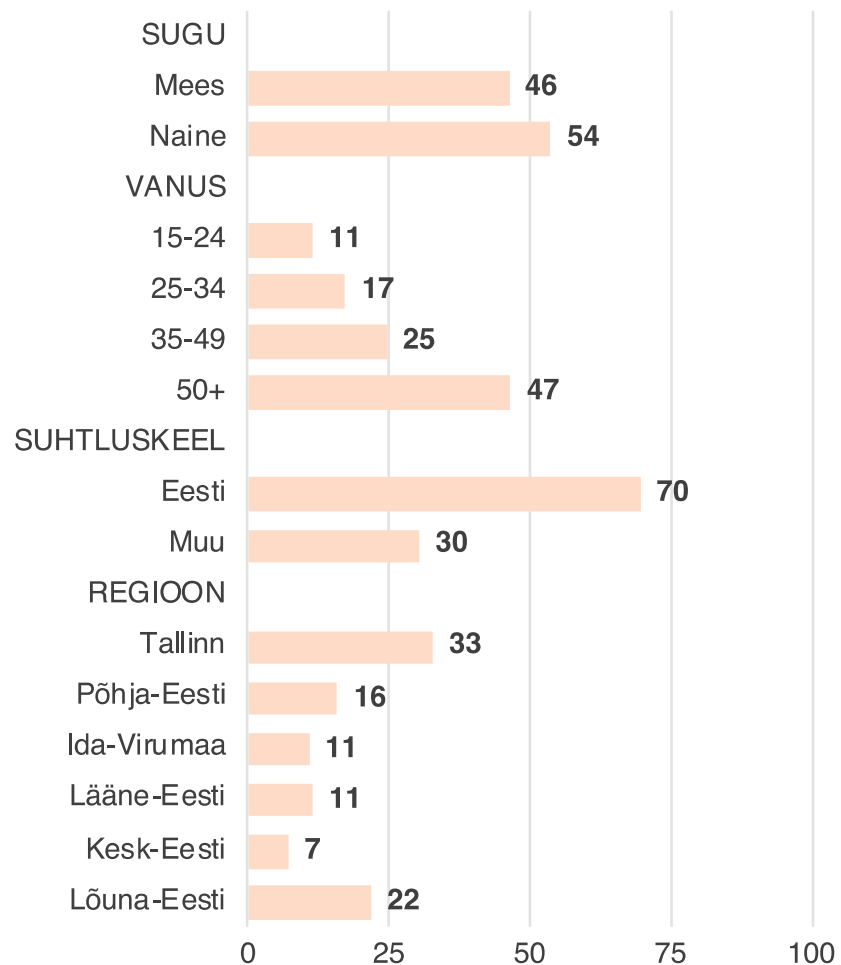
- Üldkogum: üle 15-aastane Eesti elanikkond, 1 102 616 elanikku (2019. aasta ESA andemetel)
- Meetod: Omnibuss
- Valimi koostamine: kasutati üldkogumi proportsionaalset mudelit, hiljem tulemused kaaluti üldkogumile vastavaks soo, vanusegruppide, rahvuse, hariduse, piirkonna ja asulatüübi järgi.
- Planeeritud ja tegelik valim: 1000 ja 1040
- Valimiviga: 1000 vastaja puhul $\pm 3,1\%$, väiksemate gruppide vaatlemisel võib viga olla suurem
- Küsitluse pikkus: 5 lehekülge
- Küsitlusperiood: 3-17. september 2019

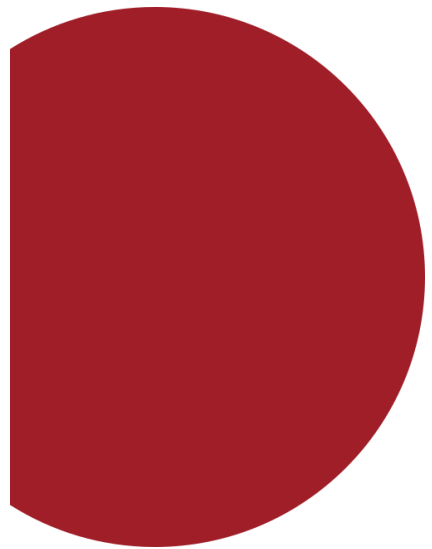
VASTUTAJAD

- Tellijapoolne kontaktisik Raul Rom
- Uuringu projektijuht ja aruande koostamine Liis Grünberg, liis@туру-uuringute.ee, 58529707
- Valim, ankeedi programmeerimine ja andmetöötlus Reijo Pohl, Irina Strapatshuk
- Küsitlustöö koordineerimine Kristel Merusk

Vastajate struktuur

n=1012, %

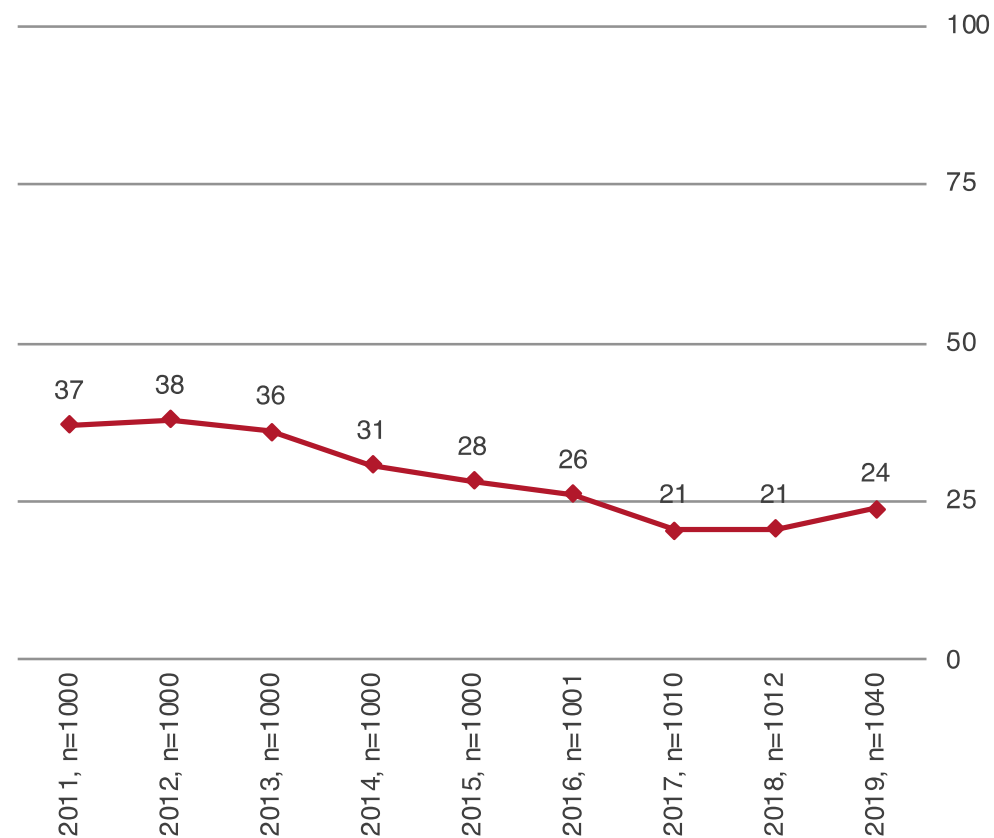

Jalgrattaga liiklemine **LASTE seas**

Jalgrattaga liiklemine laste seas

- Sel aastal on 24%-l elanikkonnast 4-15-aastaseid lapsi, kes sõidavad jalgrattaga. Nende osakaal on veidi kõrgem, kui viimasel kahel aastal, mil see oli vaadeldava aja madalaimal tasemel.
- Jalgrattaga sõitvate laste vanematest on viimase 12 kuu jooksul rattaga sõitnud 70%, seega eeskuju on innustav.

Peres on 4-15-aastasi lapsi, kes sõidavad jalgrattaga

Jalgrattaga liiklemine laste seas

Ohutusvarustuse kasutamine (Slaid 8-9)

KIIVER

- Laste puhul peab kiivri kandmist vajalikuks kokku lausa 98% üle 15-aastasest elanikkonnast – 87% väga vajalikuks ja 11% pigem vajalikuks (Slaid 8).
- Jalgrattaga sõites kannavad alati kiivrit 62% 4-15-aastastest lastest. Lisaks kannab kiivrit sageli 15% jalgrattaga sõitvatest lastest. Kiivrit ei kanna üldse 9% jalgrattaga sõitvatest lastest. See tulemus jääb viimase kahe aastaga võrreldes enam-vähem samale tasemele, kuid näitab kiivrit mitte kandvate laste osakaalu suurenemist võrreldes 2017. aasta eelse ajaga (Slaid 9).
- Sagedamini kannavad kiivrit eestikeelsete (70%) ja kõrgharidusega (76%) vanemate, piirkonniti Põhja-Eesti (83%) lapsed.

OHUTUSVEST

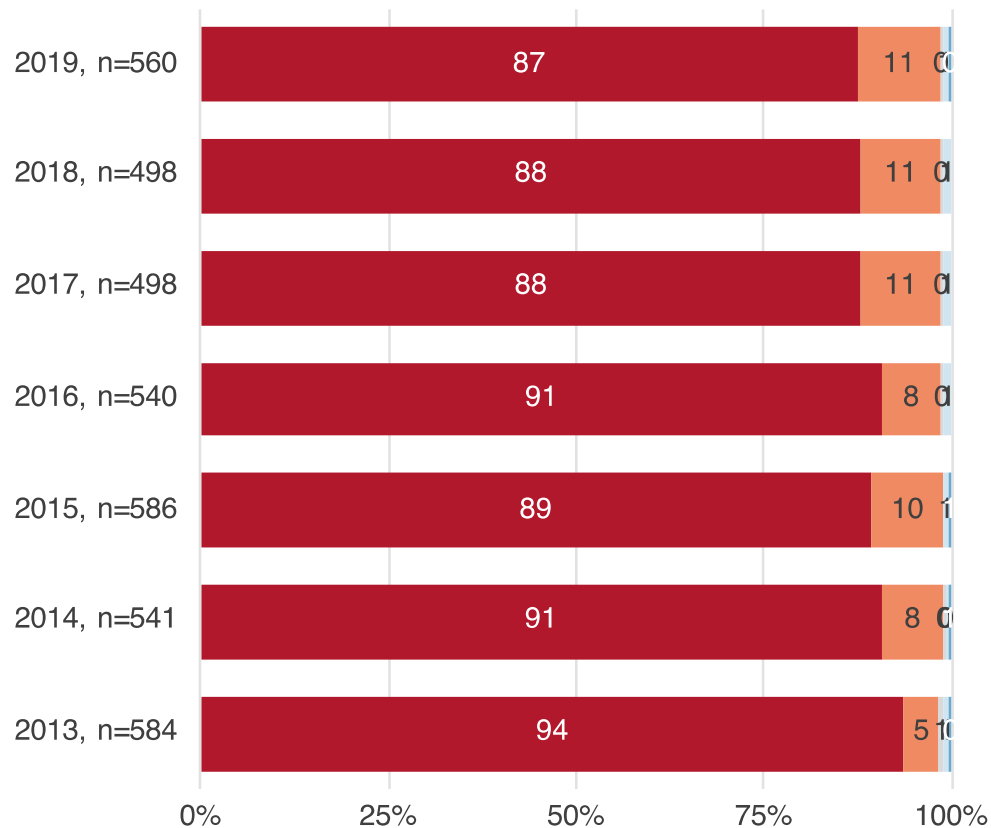
- Ohutusvesti või muud nähtavust parandavat riietust kannavad alati või sageli kokku 33% 4-15-aastastest lastest, 39% ei kannu seda kunagi (Slaid 9). Viimase aastaga on ohutusvesti vmt alati või sageli kandvate laste osakaal oluliselt kahanenud, seda peamiselt nende arvelt, kes kannavad vastavat varustust harva (+7 või enam %).
- Ohutusvesti vmt kandvate laste taustaandmetes olulisi erinevusi ei ilmnenu.

Jalgrattaga liiklemine laste seas

Ohutusvarustuse kasutamine – Kiivri vajalikkus ja kandmine

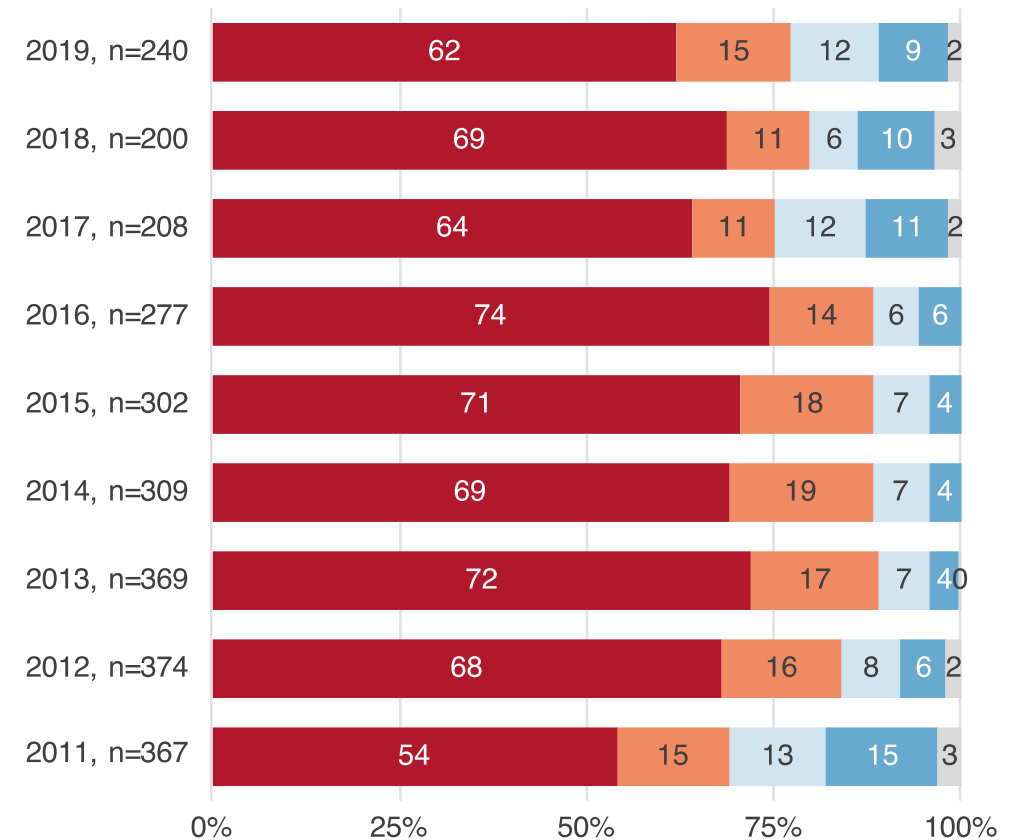
n=sõidavad jalgrattaga

■ väga vajalik ■ pigem vajalik ■ ei oska öelda
■ pigem ei ole vajalik ■ üldse ei ole vajalik

n=peres on 4-15-aastaseid lapsi, kes sõidavad jalgrattaga

■ enamasti ■ sageli ■ harva ■ üldse mitte ■ ei oska öelda

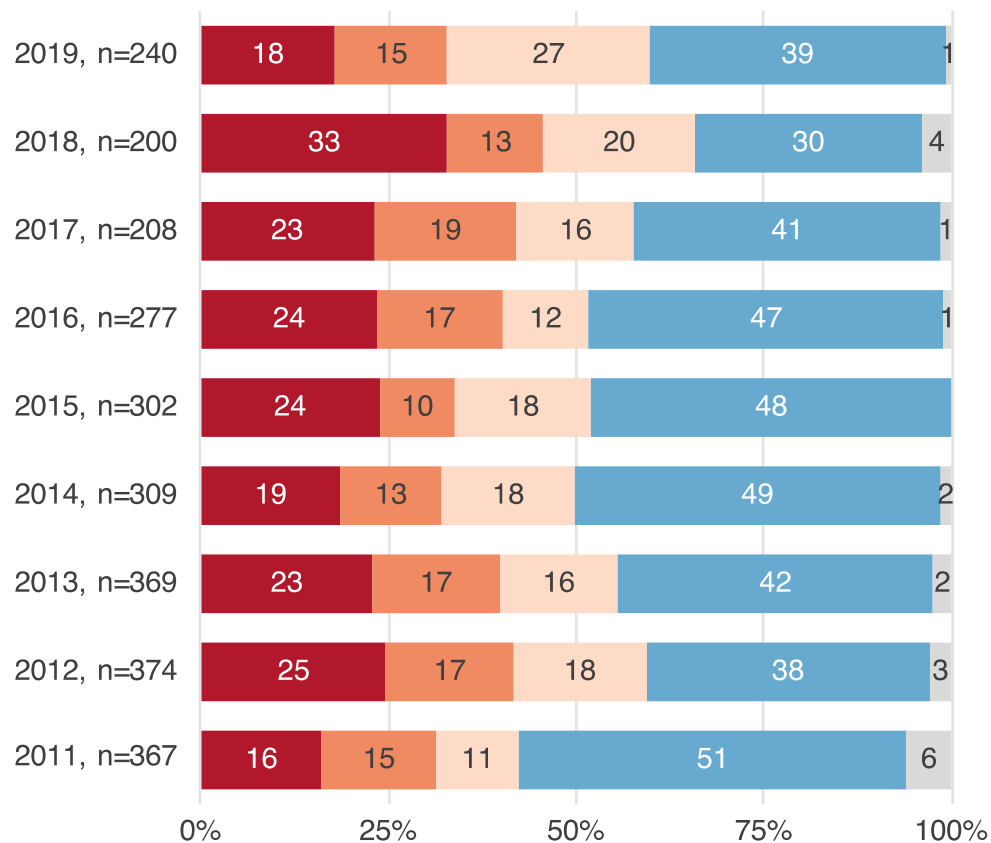

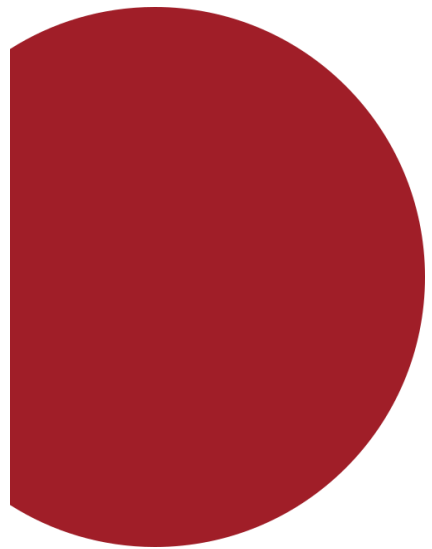
Jalgrattaga liiklemine laste seas

Ohutusvarustuse kasutamine – Ohutusvesti kandmine

n=peres on 4-15-aastaseid lapsi,
kes sõidavad jalgrattaga

■ enamasti ■ sageli ■ harva ■ üldse mitte ■ ei oska öelda

Jalgrattaga liiklemine **TÄISKASVANUTE seas**

Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

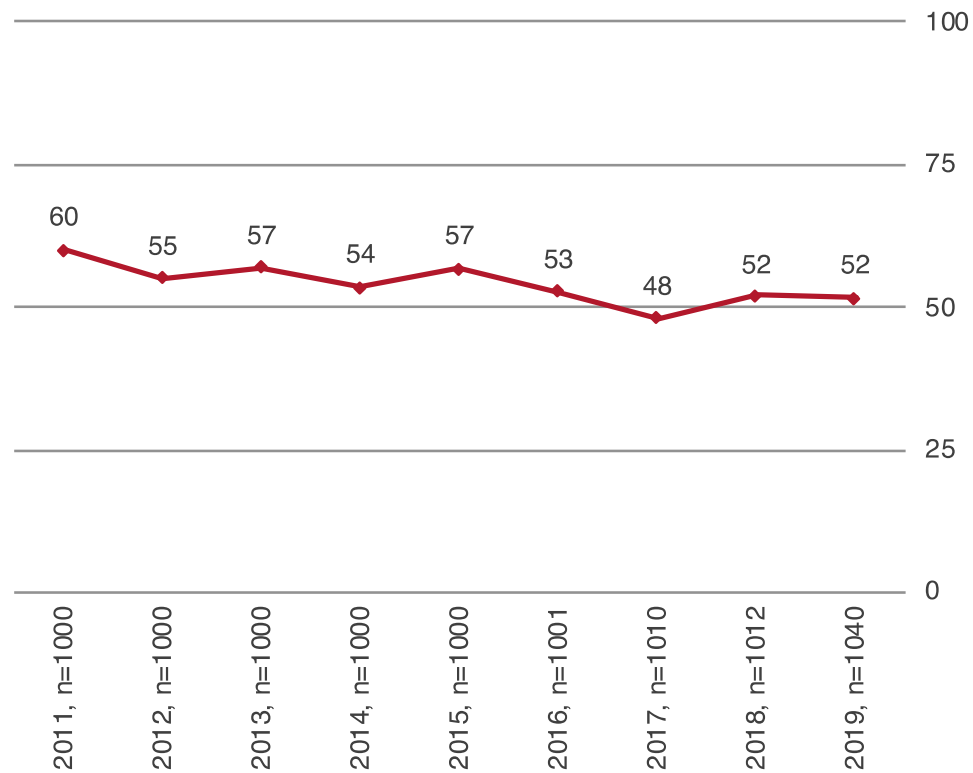
Jalgrattaga sõitmine (Slaid 12-14)

- Viimase 12 kuu jooksul on jalgrattaga sõitnud 52% elanikkonnast so 95% tõenäosusega 568 100 ± 33 500 inimest. Jalgrattaga sõitjate osakaal on võrreldes eelmise aastaga jäänud samale tasemele (Slaid 12).
- Jalgrattaga sõidavad sagedamini mehed, eestlased, kuni 49-aastased ja maapiirkondade elanikud; harvemini naised, muukeelsed elanikud ja üle 50-aastased, tallinlased (Slaid 12).
- Enam kui pooled jalgratturid kasutavad liiklemiseks linna- või hübriidratat ehk nn **tänavasõidu ratat** (Slaid 13), sagedamini naised (69%) ja üle 50-aastased (64%). Pea samavõrd on kasutusel ka **maastikuratas ja maanteeratas**, esimene sagedamini meeste (42%) seas. Trikiratta ehk **BMX-i** kasutajaid on vaid 1% ja **elektriratta** kasutajaid 8% ratturitest. Viimaste osakaal on aastaga oluliselt tõusnud (+7%), nüüdseks on kasutajad juba 30-56 tuhat. Mitme erinevat tüüpi rattaga on viimase 12 kuu jooksul sõitnud enam kui kümnendik ratturitest.
- Pea pooled jalgratturid sõitsid sel aastal jalgrattaga hinnanguliselt kuni **100 kilomeetrit** (sagedamini naised ja 25-34-aastased), pea neljandik 100-300 kilomeetrit (sagedamini väiksemate linnaliste piirkondade elanikud) ja ülejäänud rohkem (Slaid 13).
- Jalgratast kasutab **2/3 ajaviiteks**, pea pooled transpordivahendina ja kolmandik sportimiseks (Slaid 14). Viimaste osakaal on aastaga langenud pea samale tasemele kui üle-eelmisel aastal. Eristub, et linnalistes piirkondades kasutatakse jalgratast sagedamini ajaviiteks ja sportimiseks; maapiirkondades aga transpordivahendina. Lisaks eristub, et jalgratast kasutavad transpordivahendina sagedamini 15-24-aastased (63%); ajaviiteks aga 25-34-aastased (83%).

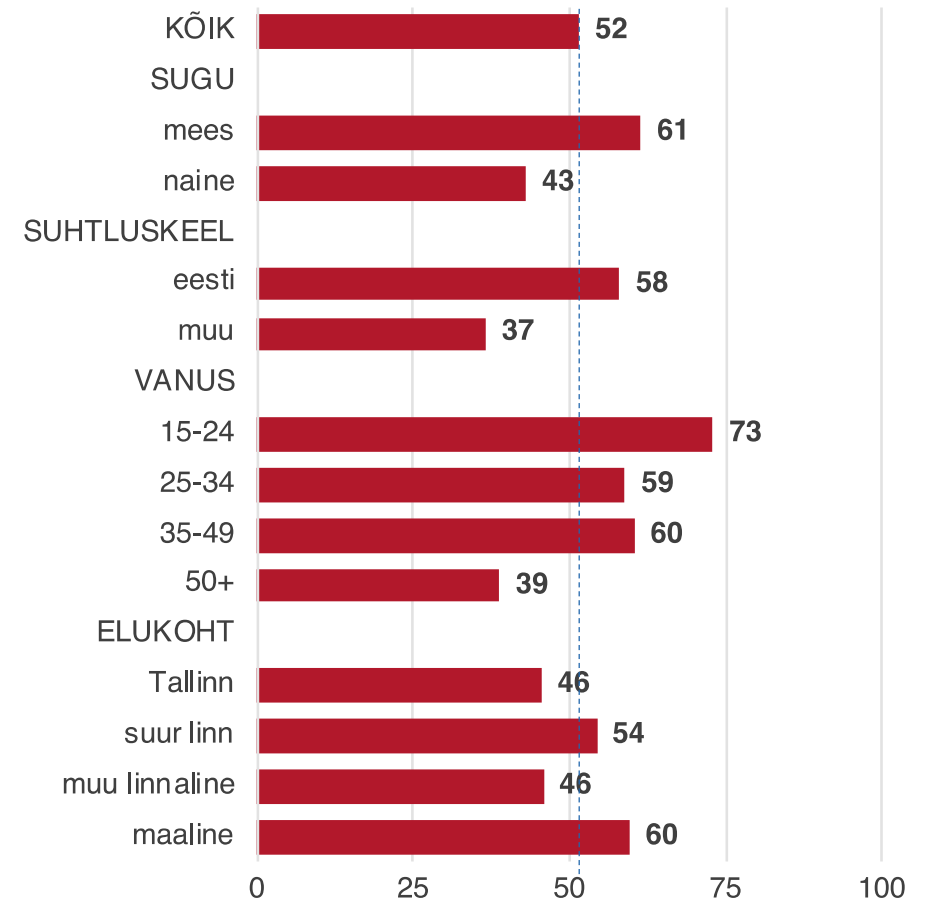
Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

Jalgrattaga sõitmine

On viimase 12 kuu jooksul sõitnud jalgrattaga
n=kõik

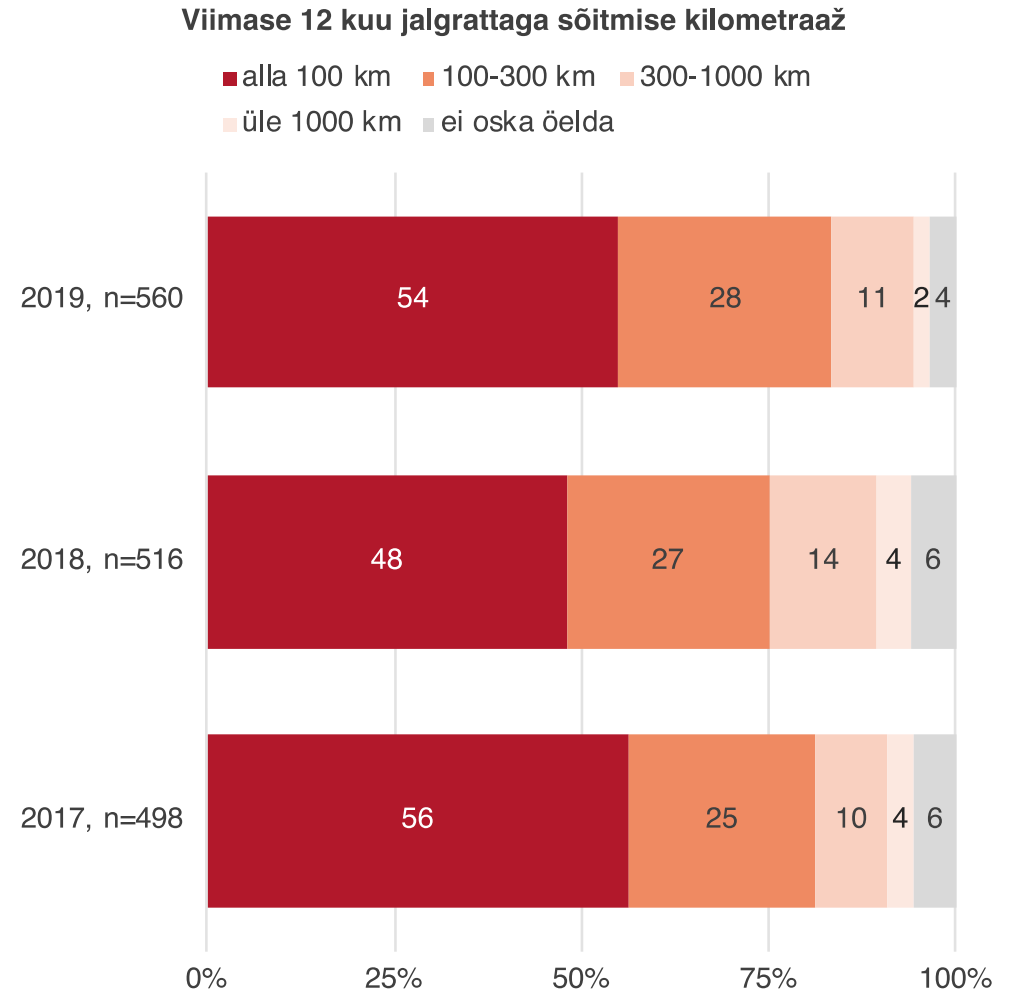
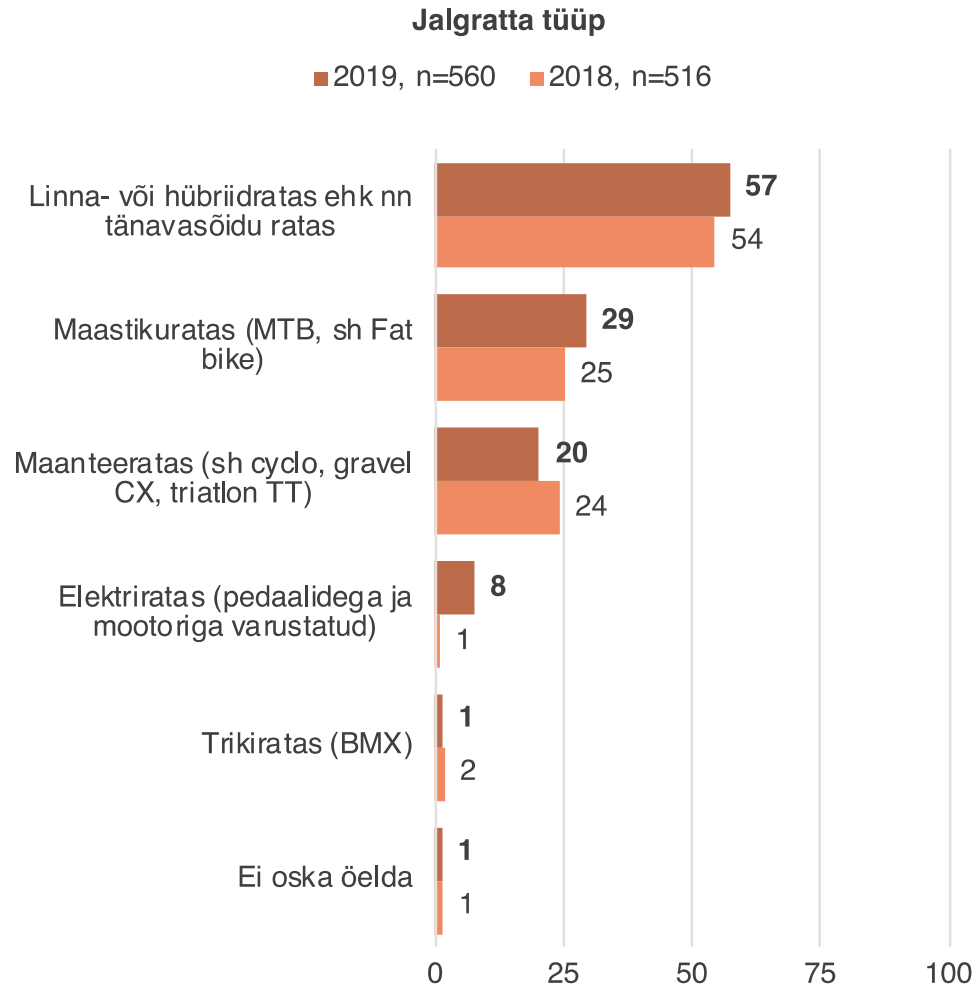

On sõitnud jalgrattaga

Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

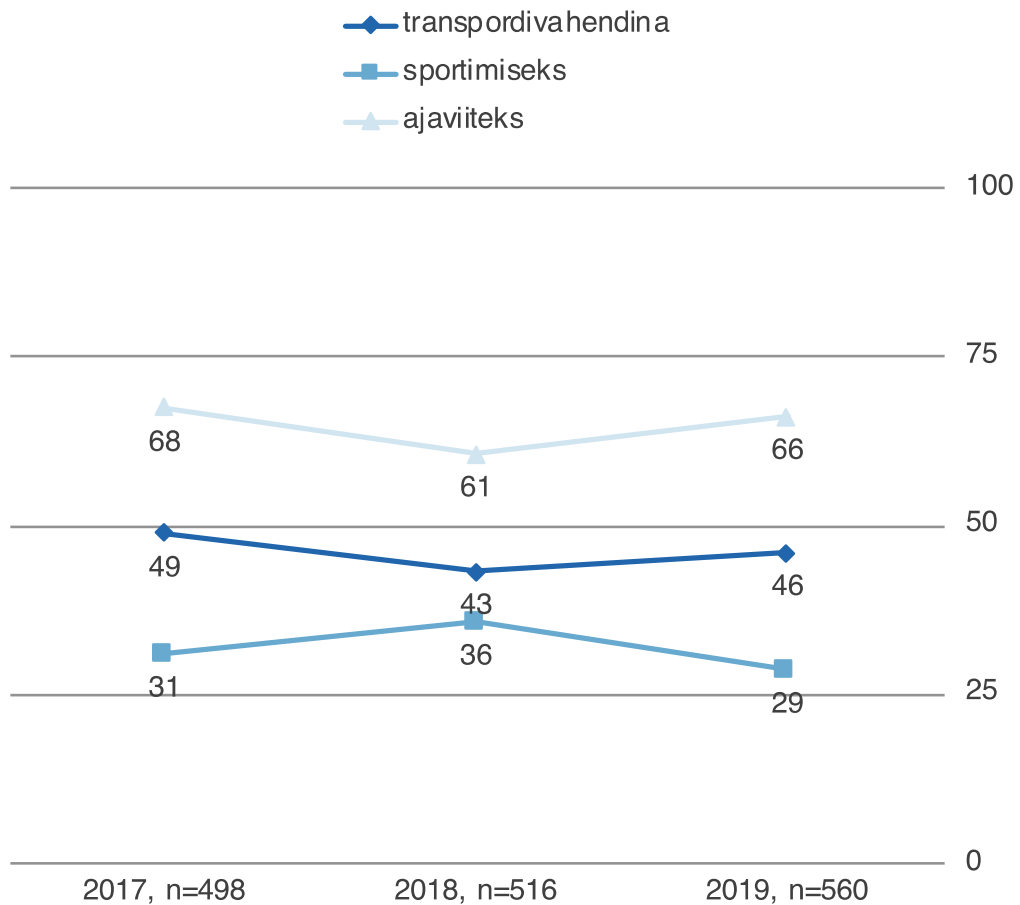
Jalgrattaga sõitmine – Jalgratta tüüp ja kilomeetraž

Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

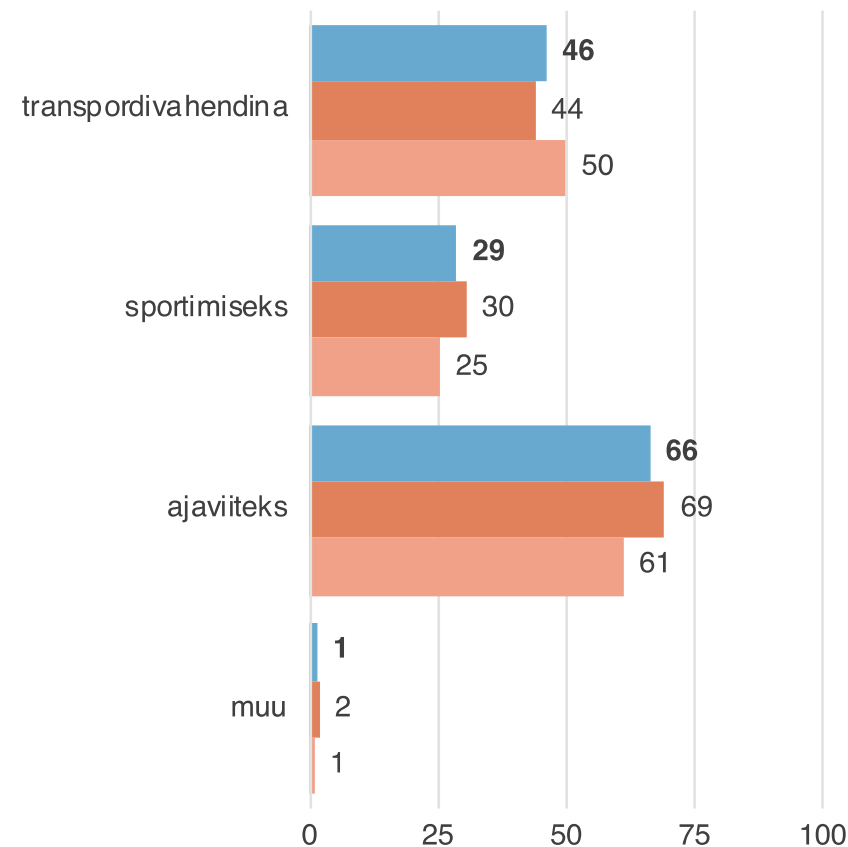
Jalgrattaga sõitmine – Kasutamise eesmärk

Jalgratta kasutamise eesmärk

Jalgratta kasutamise eesmärk

■ 2019, n=560 ■ linnaline, n=349 ■ maaline, n=211

Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

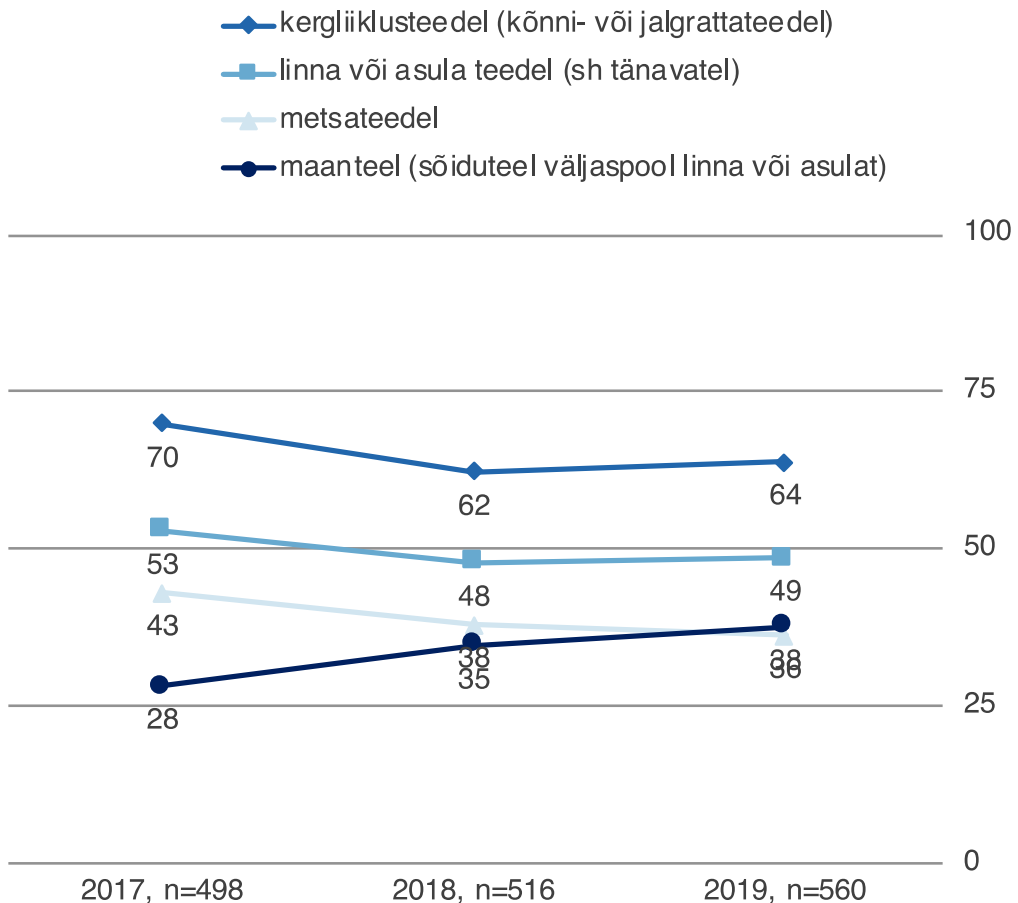
Jalgrattaga sõitmine ja liiklusõnnetusse sattumine (Slaid 16-18)

- Jalgrattaga sõidetakse kõige enam **kergliiklusteedel** (64%), ligikaudu pooled linna- või asula teedel ja veidi enam kui kolmandik metsa- kui ka maanteedel (väljaspool linna või asulat). 2% vastas muu vastusena, et nad sõidavad külavaheteedel, hoovis või asulateedel (Slaid 16). Maanteedel sõitjate osakaal on aastatega tõusmas, samas kui metsateedel sõitjate osakaal on langemas.
- Kui linnaelanikud (eriti Tallinn, Tartu ja Pärnu) sõidavad jalgrattaga enam kergliiklusteedel ja linna või asula teedel ning vähem maanteedel, siis maapiirkondade elanikel on see vastupidi (Slaid 16).
- Erinevaid teid kasutavad jalgrattaga sõitmiseks keskmisest sagedamini ka järgmised grupid:
 - **kergliiklusteid** – muukeelsed (76%) ja jalgratast sportimiseks (74%) kasutavad ratturid;
 - **linna- ja asulateid** – jalgratast transpordivahendina (60%) kasutavad ratturid;
 - **metsateid** – 15-24-aastased (52%), ratas sportimiseks (49%) kui ka ajaviiteks (46%) kasutavad ratturid, samuti 100-300 kilomeetrit aastas sõitvad (50%) ratturid;
 - **maanteid** – jalgratast sportimiseks kasutavad (49%) ratturid ning üle 1000 kilomeetrit aastas sõitvad (67-70%) ratturid.
- Viimase 12 kuu jooksul on jalgrattaga sõites sattunud liiklusõnnetusse **3% täiskasvanud jalgratturitest (so 95% tõenäosusega 16 000 ± 8 000 inimest)** ja **2% on napilt pääsenud (9 000 ± 6 000 inimest)**. Liiklusõnnetusse või ohtlikku olukorda sattunute osakaal kokku on ajas püsinud vahemikus 5-10% (Slaid 17), olles sel aastal kõige madalamal tasemel.
- Liiklusõnnetusse on sagedamini sattunud 15-24-aastased ja linnaliste piirkondade va Tallinna ratturid (Slaid 17).
- Peamiseks liiklusõnnetuse põhjuseks on olnud **tähelepanematus** (oma mõtetes olemine, halb nähtavus, ootamatu takistus - 44%) või **liiklusreeglite eiramine teiste kui ka enda liiklejate poolt** (Slaid 20). Kõrvalised tegevused (telefoni kasutamine, vestlus, söömine, seadme jälgimine vmt) ning joove või väsimus on liiklusõnnetuse põhjustajaks olnud kumbki aga vaid 3% liiklusõnnetusse sattunu jaoks.

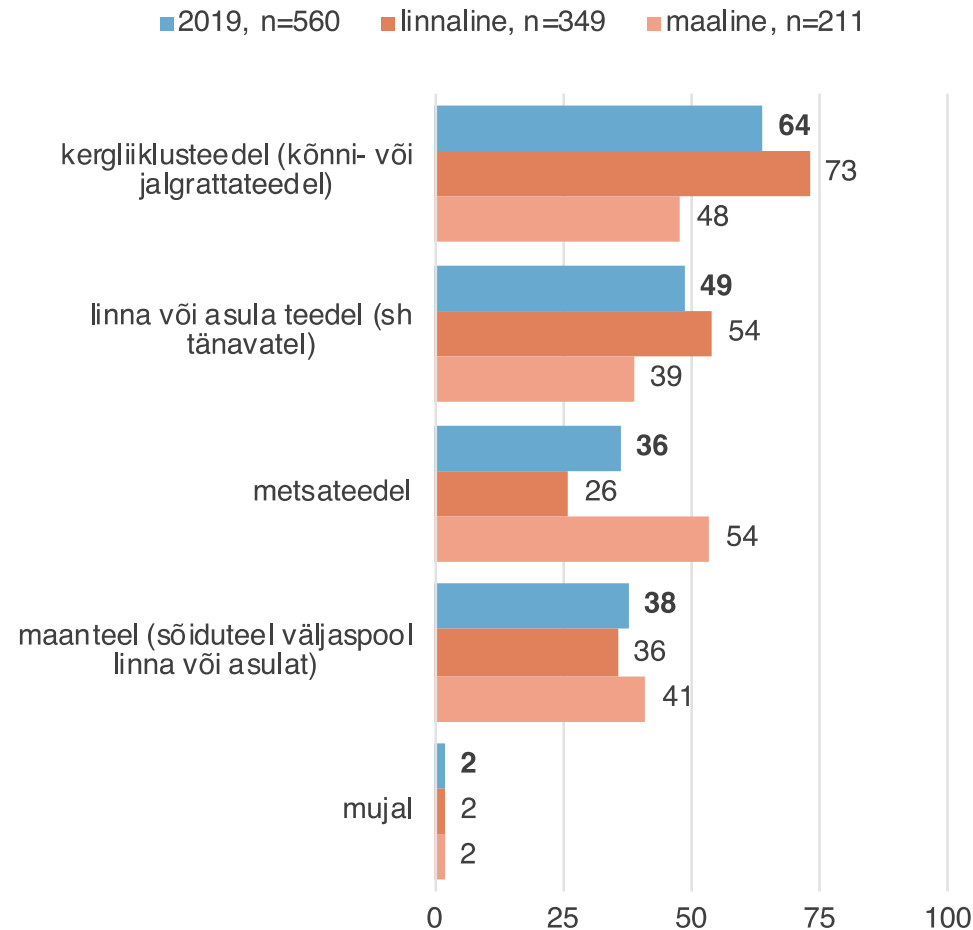
Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

Jalgrattaga sõitmine – Erinevatel teedel

Jalgrattaga peamiselt sõidetavad teed

Jalgrattaga peamiselt sõidetavad teed

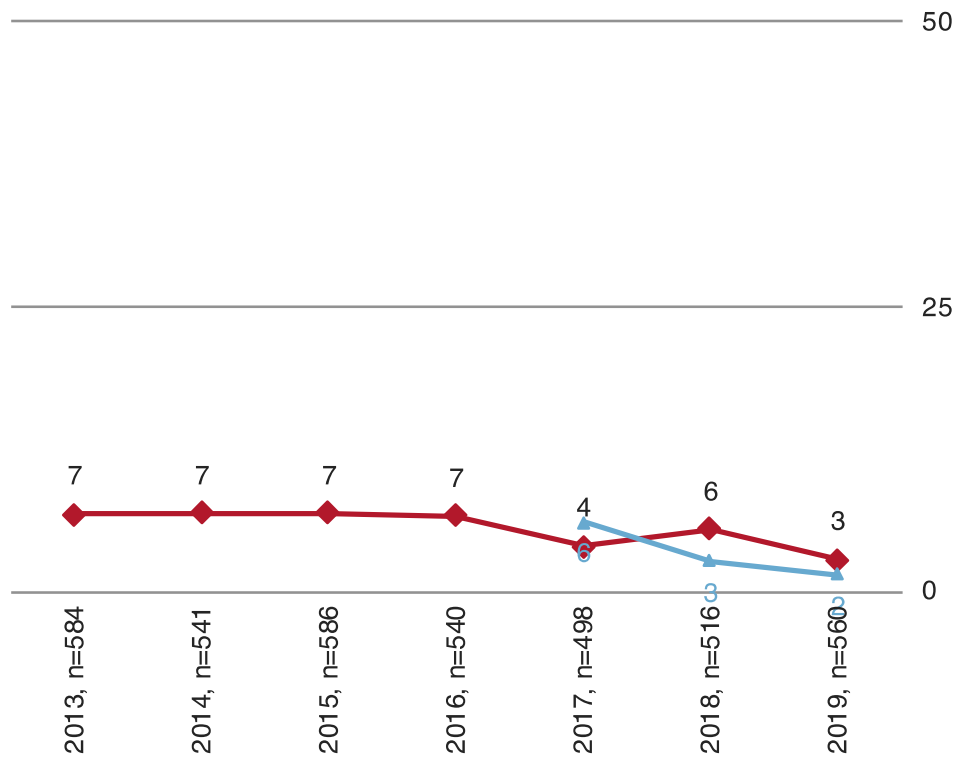

Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

Jalgrattaga sõitmine – liiklusõnnetusse sattumine

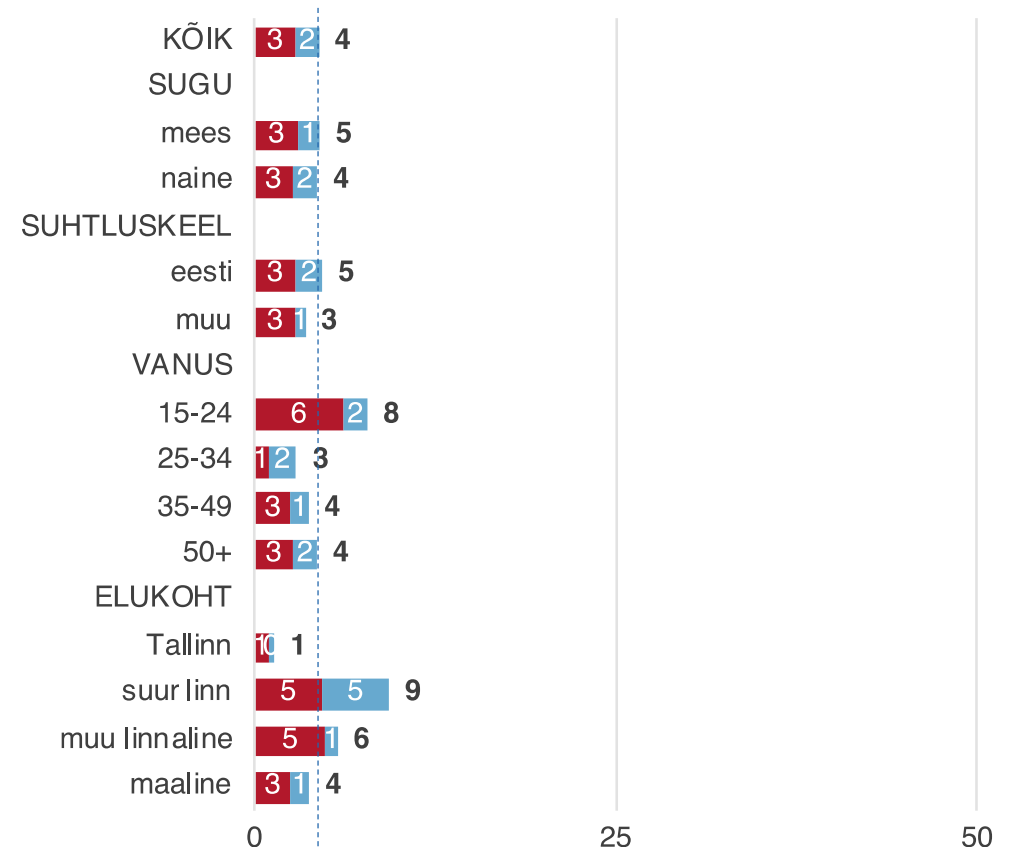
On viimase 12 kuu jooksul sattunud jalgrattaga liiklusõnnetusse

— jah — napilt pääsenud

On viimase 12 kuu jooksul sattunud jalgrattaga liiklusõnnetusse

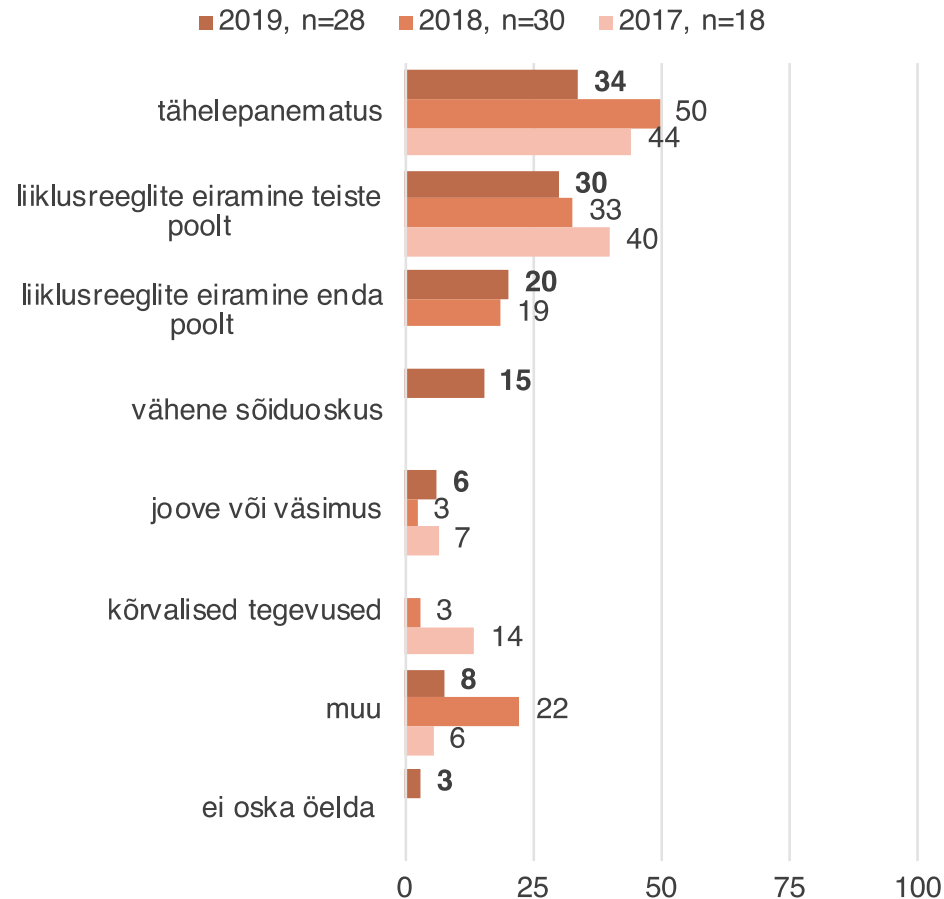
■ on sattunud ■ on napilt pääsenud **KOKKU**

Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

Jalgrattaga sõitmine – liiklusõnnetusse sattumise põhjused

Mis põhjustas liiklusõnnetuse või tõsise liiklusohu?
n=on sattunud liiklusõnnetusse, napilt pääsenud

* Vastajate arv üldistuste tegemiseks vähene

Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

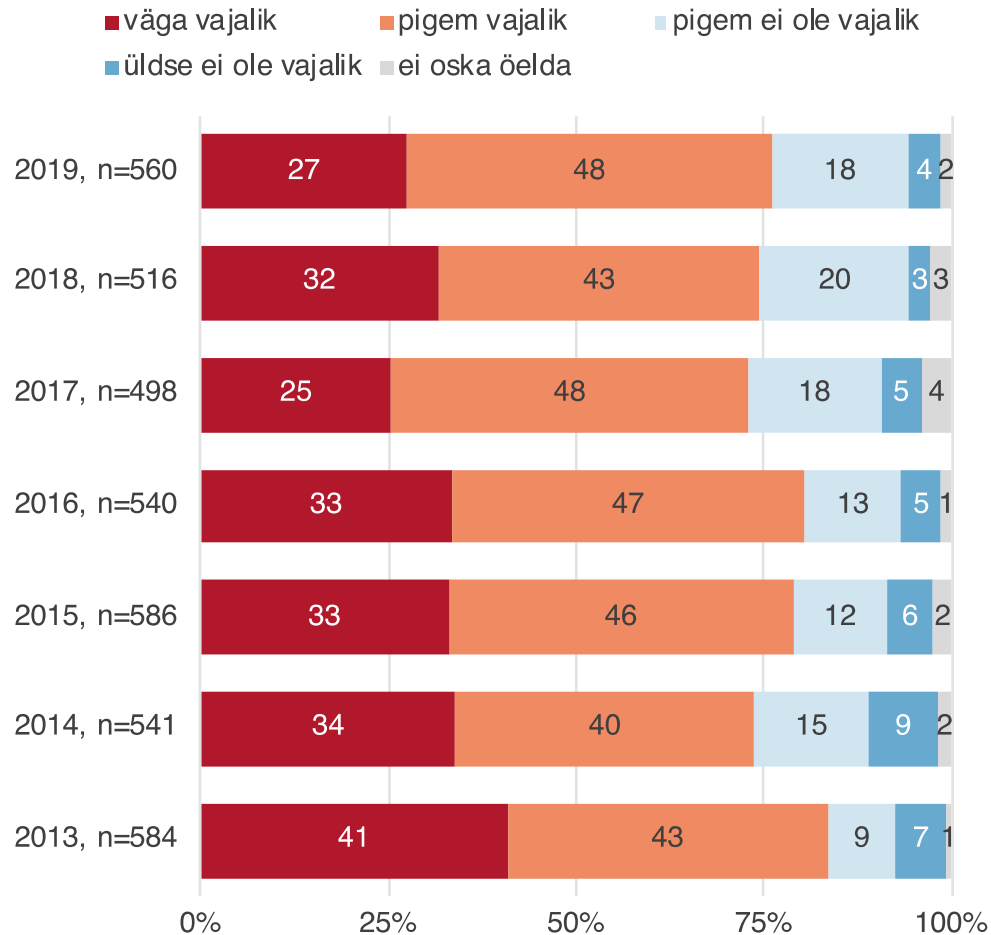
Ohutusvarustuse kasutamine – Kiivri (Slaid 20-22)

- Täiskasvanute puhul peab kiivri kandmist vajalikuks kokku 76% üle 15-aastasest jalgrattaga sõitjatest – 27% väga vajalikuks ja 48% pigem vajalikuks (Slaid 20). Kiivri kandmist vajalikuks pidajate osakaalus aastate jooksul suuri muutusi ei ole (Slaid 21).
- Kiivri kandmist peavad sagedamini vajalikuks tallinlased (Slaid 20), kuid ka ratturid, kes kasutavad ratast peamiselt sportimiseks (82%).
- 60% jalgrattaga sõitjatest on teadlikud, et kiivri kandmine on kohustuslik alla 16-aastastel lastel. Pea kolmandik arvas, et kiivri kandmine on kohustuslik kõigil ratturitel ja vaid 9% arvas, et selle kandmine on kohustuslik vaid lasteaialastel (Slaid 21). Ajas olulisi muutusi ei ole toimunud.
- Kiivri kandmise kohustuslikkusest alla 16-aastastel lastel on sagedamini teadlikumad eestikeelsed (66%) ja maapiirkondade (68%) elanikud.
- Kiivrit kannab alati või sageli 27% jalgratturitest, so 150 700 ± 21 200 ratturit, 59% ei kannu seda aga kunagi. Kiivrikandjate osakaal on aastate lõikes väikeste kõikumistega püsinud enam-vähem samal tasemel (Slaid 22).
- Kiivrit kannavad sagedamini Põhja-Eesti (38%) ja jalgratast sportimiseks kasutavad (48%) ratturid, kes sõidavad aastas üle 3000 kilomeetri (67%); harvemini aga jalgratast transpordivahendina (19%) kasutavad ratturid.

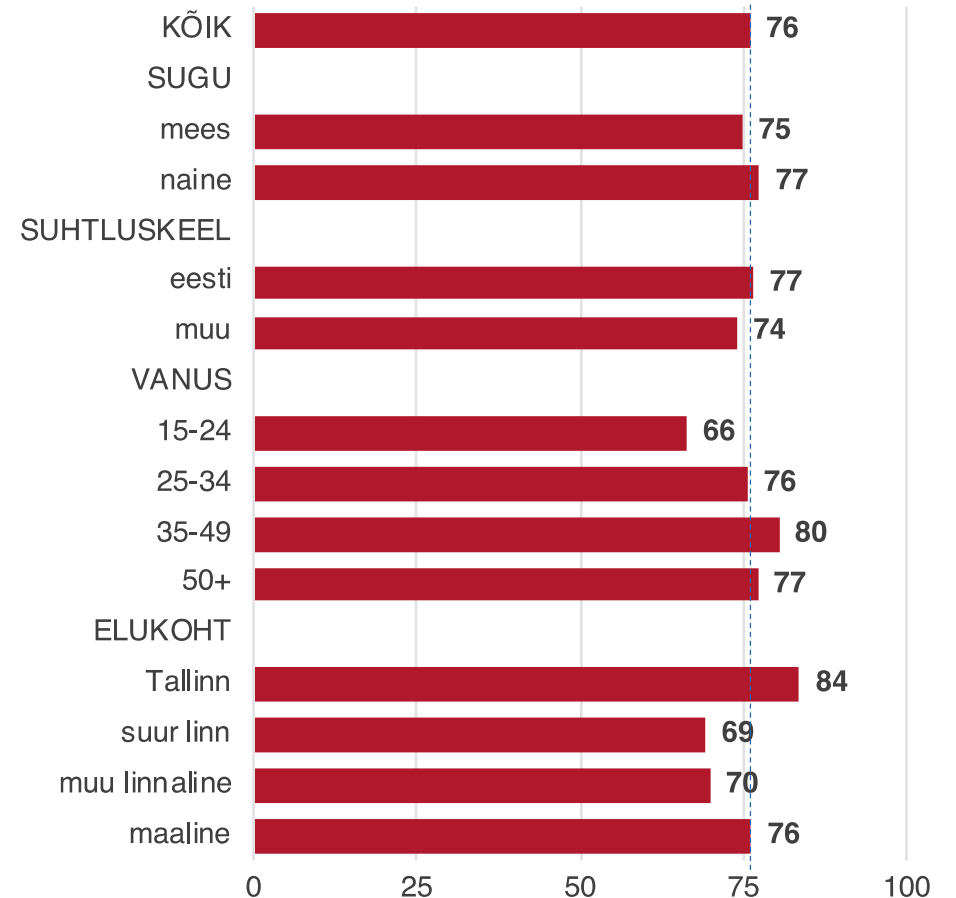
Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

Ohutusvarustuse kasutamine – Kiivri vajalikkus

Kiivri kandmise vajalikkus enda puhul

Peavad kiivri kandmist väga või pigem vajalikuks

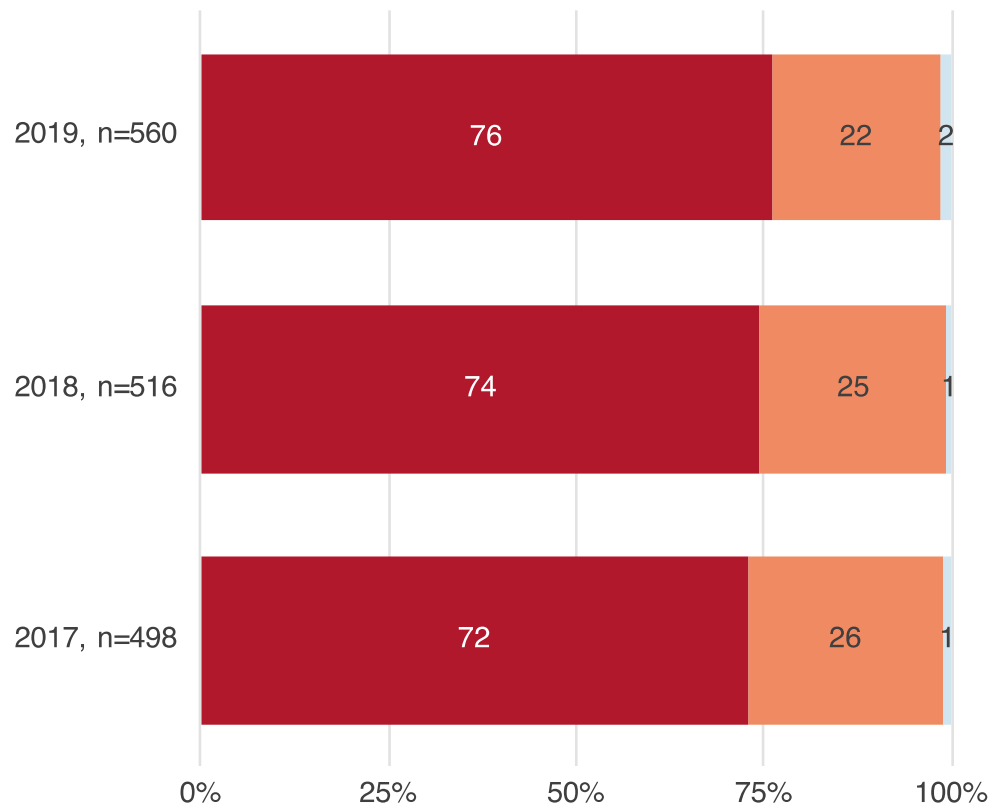

Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

Ohutusvarustuse kasutamine – teadlikkus kiivri kandmise kohustuslikkusest

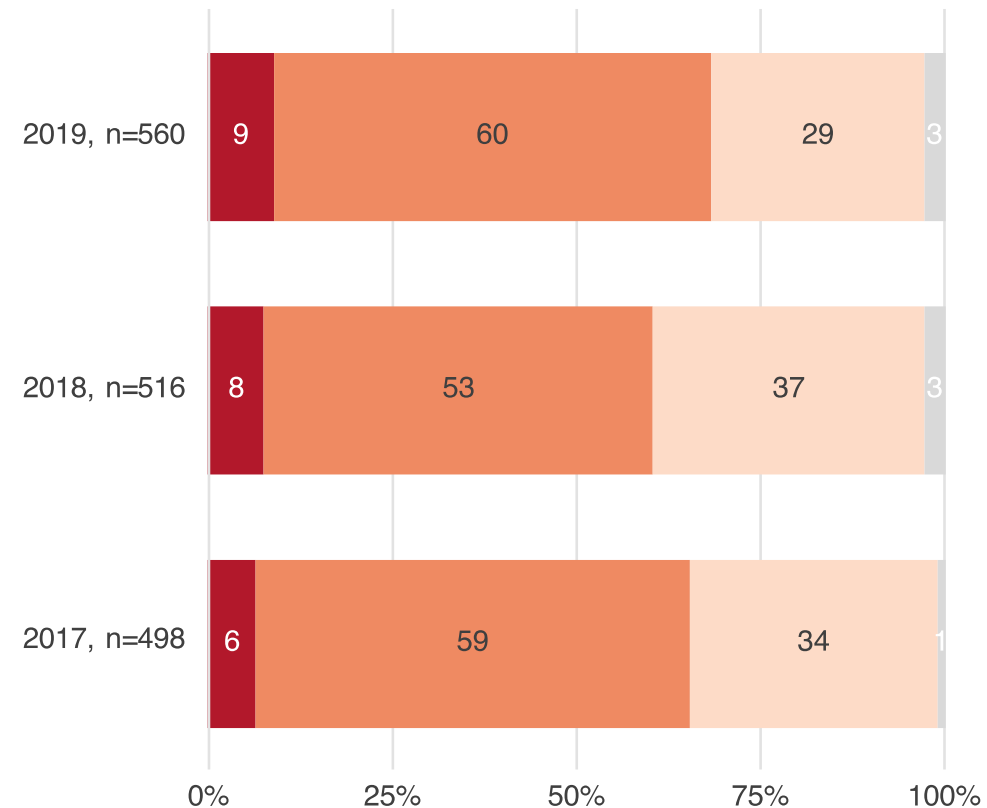
Kiivri kandmise vajalikkus

■ Vajalik kõigi puhul ■ Vajalik ainult laste puhul ■ Ei ole kellelegi vajalik

Kellel on kiivri kandmine kohustuslik?

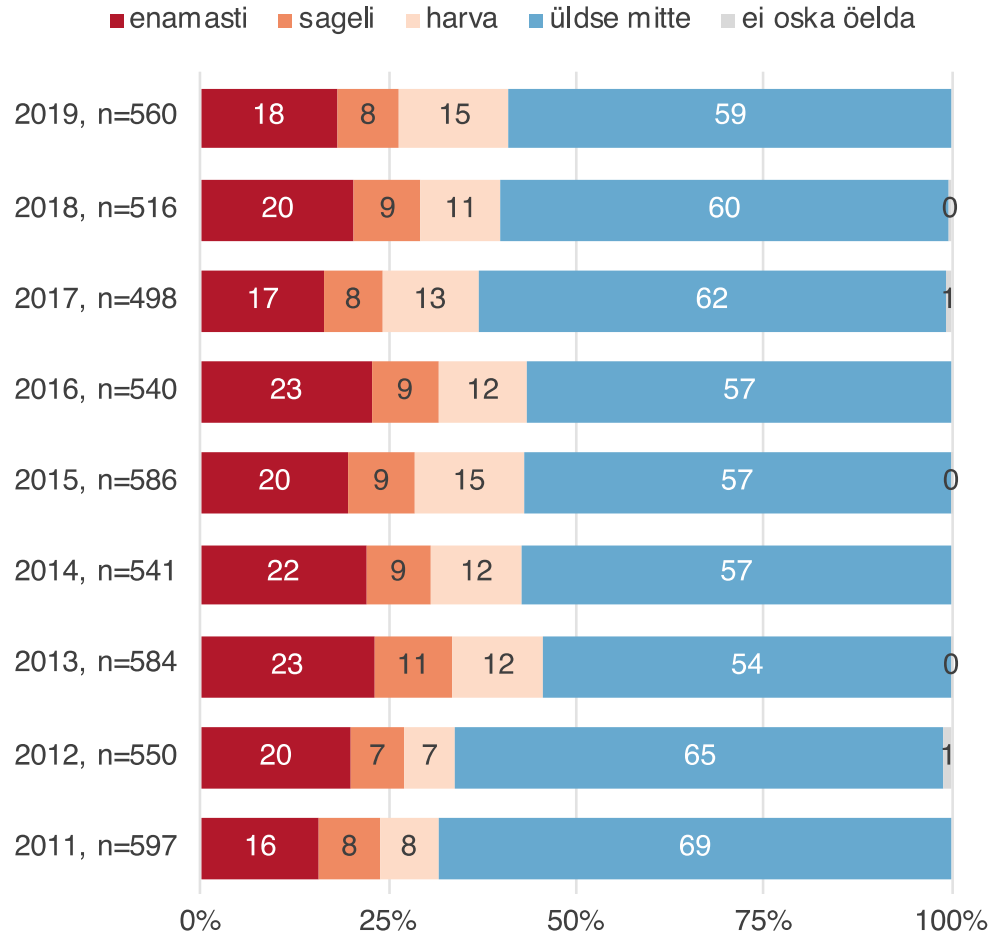
■ Lasteaialastel ■ Alla 16-aastastel lastel ■ Kõigil ■ Ei oska öelda

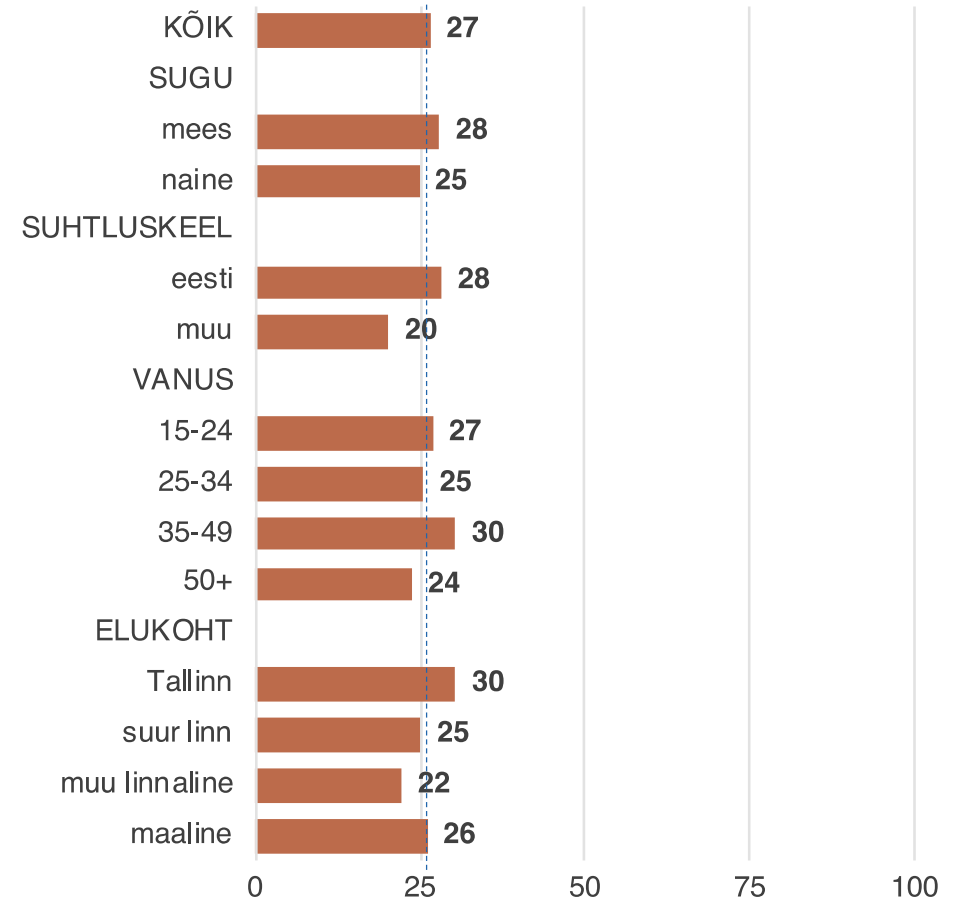
Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

Ohutusvarustuse kasutamine – Kiivri kandmine

Kui sageli Te kannate jalgrattaga sõites kiivrit?

Kannavad kiivrit enamasti või sageli

Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

Ohutusvarustuse kasutamine – Ohutusvest ja ohutusvarustus (Slaid 24-26)

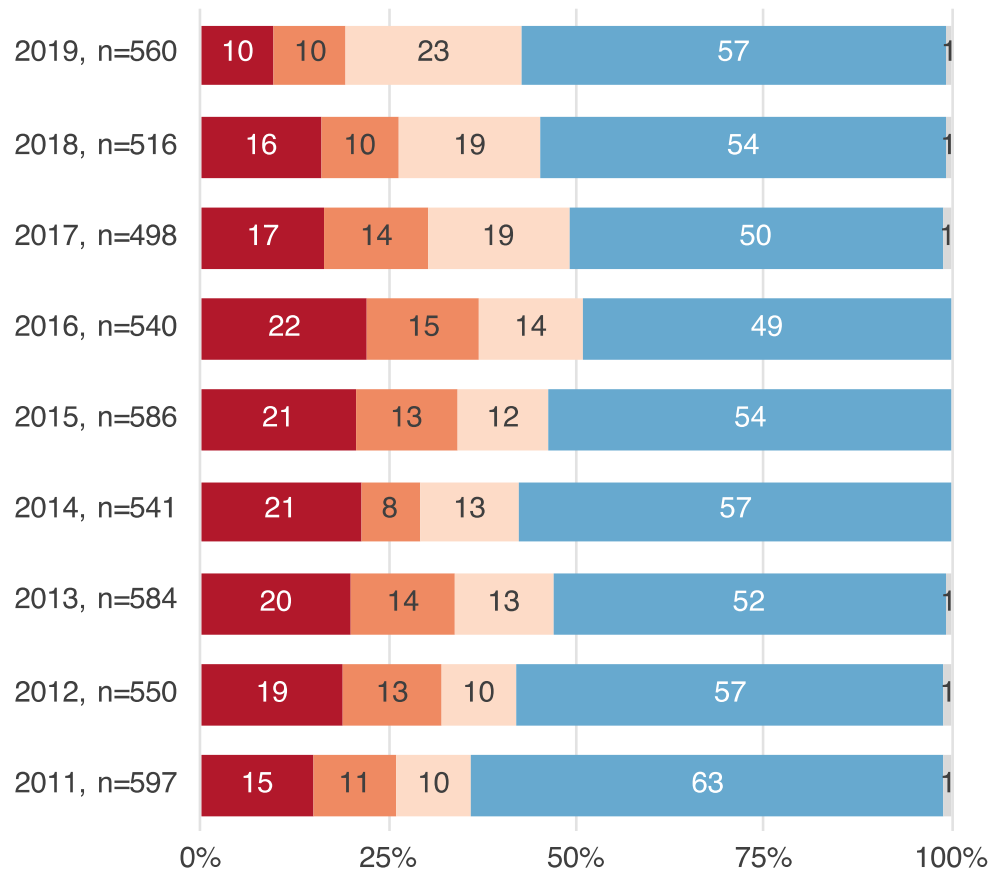
- Ohutusvesti või muud nähtavust parandavat riietust kannab alati või sageli 19% täiskasvanud jalgratturitest, 57% ei kannaks seda aga kunagi. Võrreldes eelmise aastaga on ohutusvesti vmt kandjate osakaal taaskord langenud (Slaid 24).
- Ohutusvesti kandjad ei eristu oluliselt üheski taustagrupid. Ohutusvesti kantakse tõenäolisemalt väiksemates asumites (Slaid 24).
- Jalgrattaga sõitvatel inimestel paluti nimetada, milline varustus on nende arvates jalgrattal **kohustuslik** (Slaid 25). Midagi ei meenunud 3%-le vastajaist, ülejäänud varustust nimetati aga enam kui poolte vastajate poolt (62-83%). Kõige enam oldi teadlikud taga- ja esihelkuri (mõlemad 83%), seejärel töökorras pidurite (75%) ja signaalkella (75%) kohustuslikkusest. Ligikaudu 2/3 oli teadlik esi- ja tagatule kohustuslikkusest pimedal ajal (vastavalt 68% ja 65%), 62% olid teadlikud ka kodarahelkurite kohustuslikkusest. Teadlikkus on aastaga valdavalt tõusnud.
- Tegelik ohutusvarustuse **olemasolu** jalgrattal on valdavalt samaväärne või isegi parem teadlikkusega nende kohustuslikkusest, erandiks vaid esi- ja tagatule tegelik olemasolu, mis tuleneb tõenäoliselt sellest, et paljud ratturid pimedal ajal rattaga ei sõida ja seega puudub neil ka vastav vajadus (Slaid 25).
- Kui vaadelda ainult neid, kes **sõidavad jalgrattaga pimedal ajal** (32% rattureist – Slaid 26), siis nende seas on olukord oluliselt parem – pimedal ajal põleb rattal ees valge tuli 78%-l ja taga punane tuli 80%-l. Kumbki tuli ei põle 13%-l, sagedamini just 15-24-aastastel (28%). Eelmisel aastal oli tulemus ligilähedane, kuid siis oli veidi enam neid (erinevus 9%), kel põles ees valge tuli, kui neid kel põles taga punane tuli; sel aastal olid nende kasutajate osakaalud peaaegu võrdsed.
- Tagumine tuli on sagedamini olemas ratturitel, kes kasutavad rattast peamiselt sportimiseks (64%) ja esimene tuli neil, kes kasutavad rattast peamiselt transpordivahendina (61%). Signaalkell on rattal olemas keskmisest sagedamini naistel (80%) ja üle 50-aastastel (84%), erinevad helkurid maapiirkondade ratturitel. Muudes lõigetes olulisi erinevusi ei ilmnenud.

Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

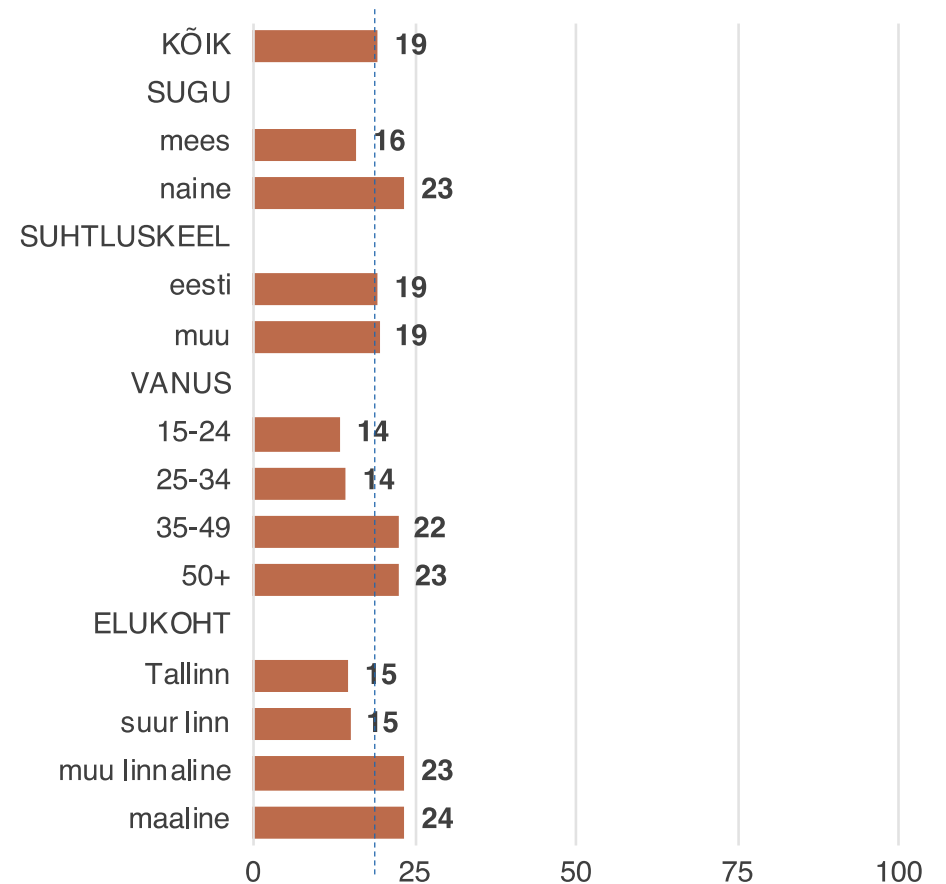
Ohutusvarustuse kasutamine – Ohutusvesti kandmine

Kui sageli Te kannate jalgrattaga sõites ohutusvesti vmt?

■ enamasti ■ sageli ■ harva ■ üldse mitte ■ ei oska öelda

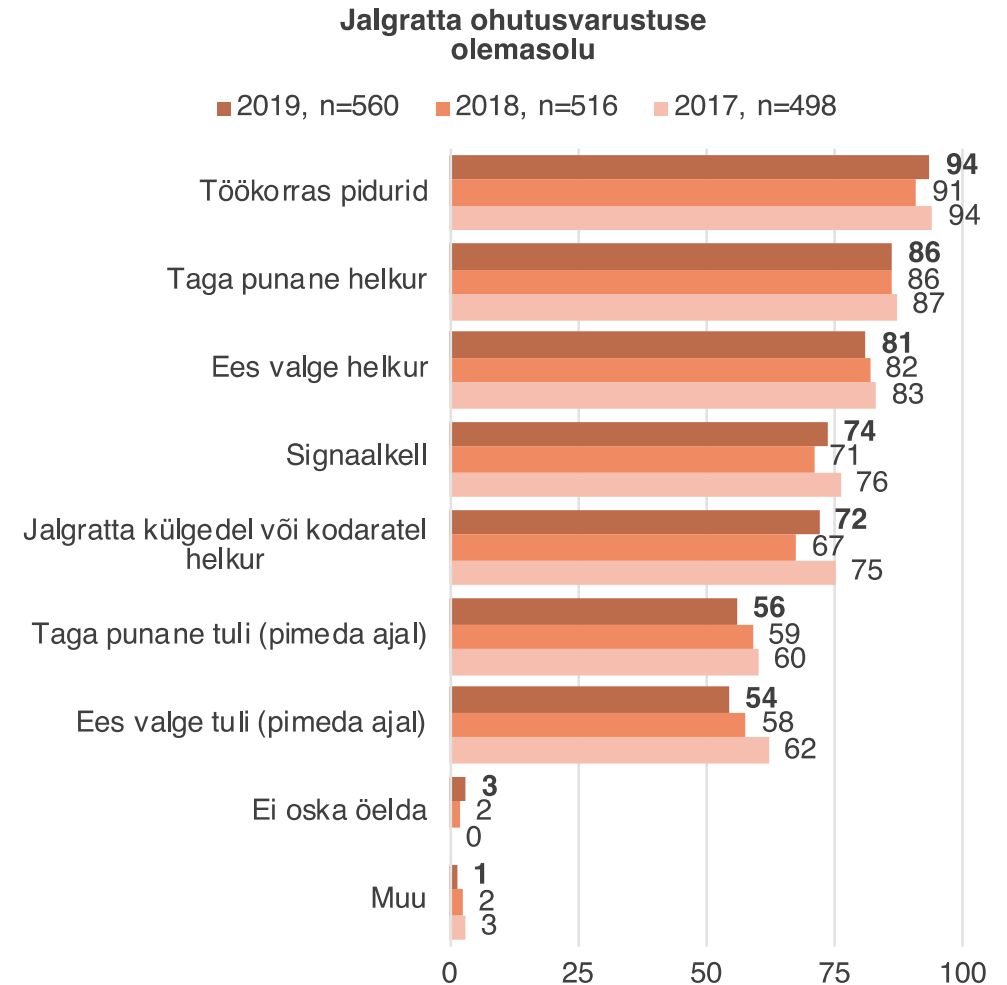
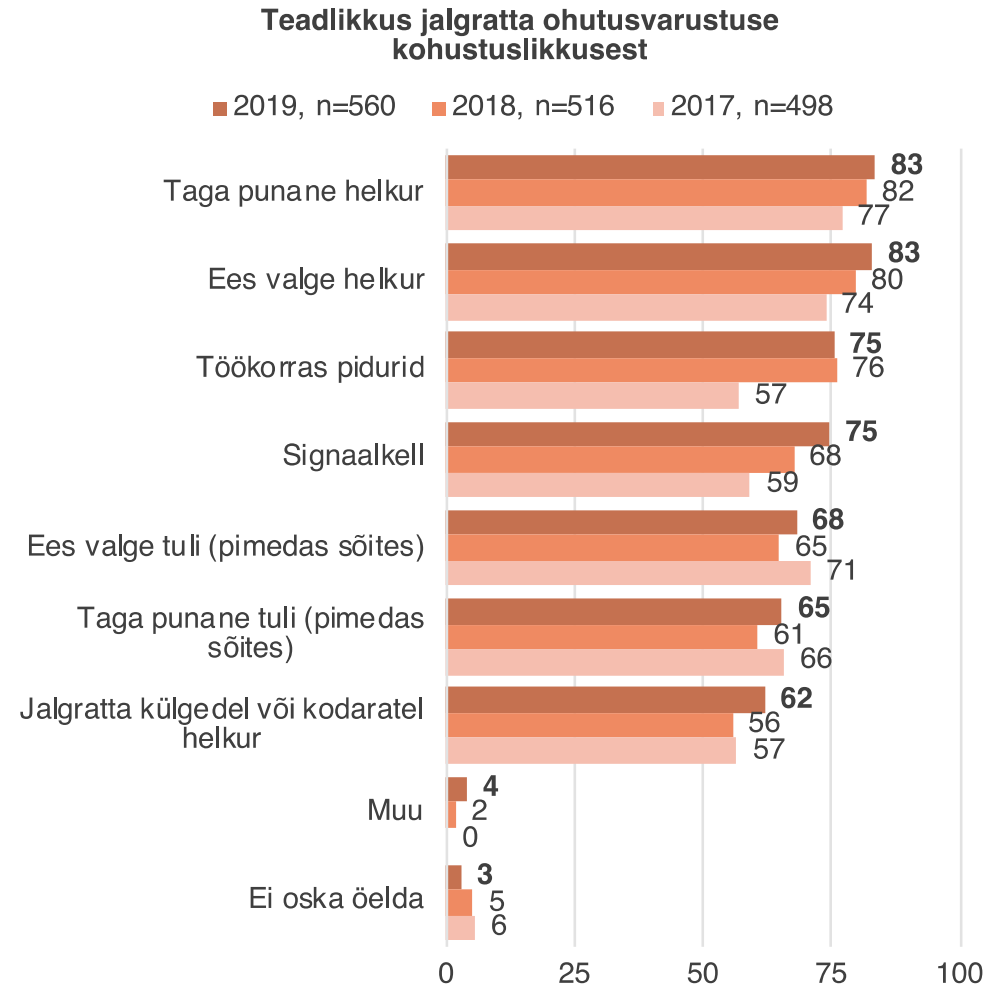

Kannavad ohutusvesti enamasti või sageli

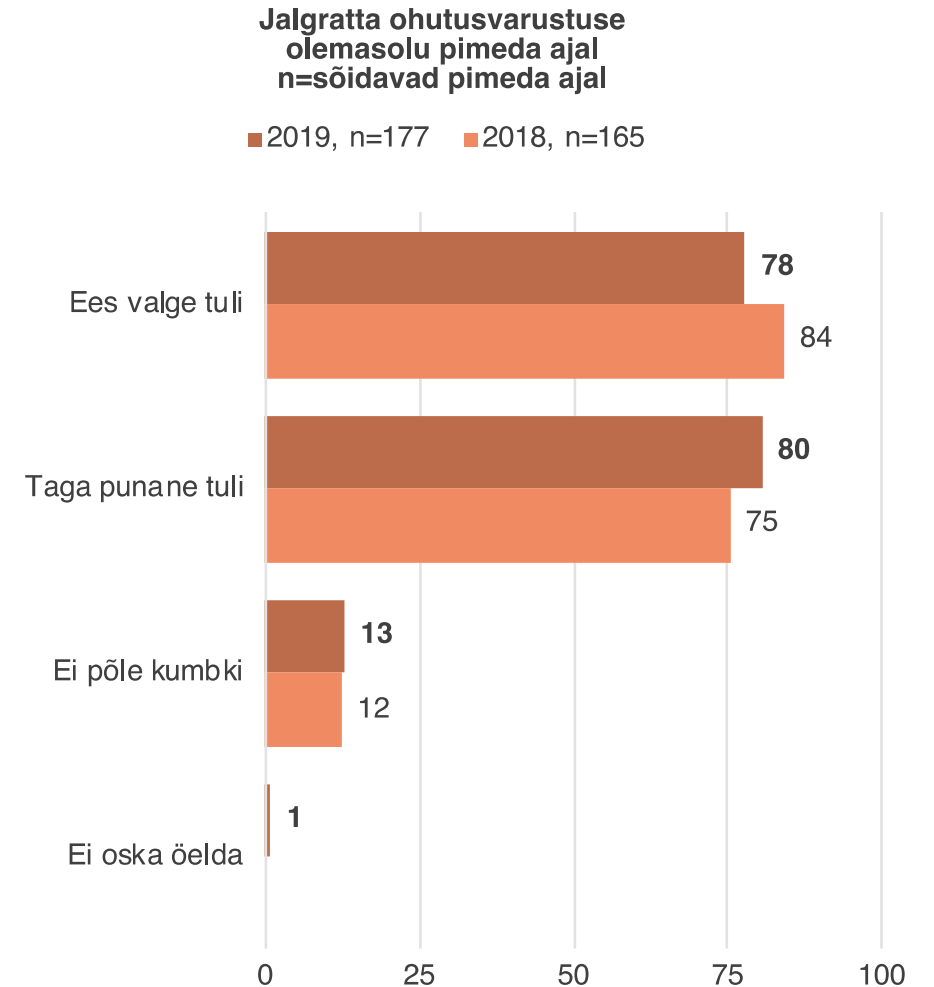
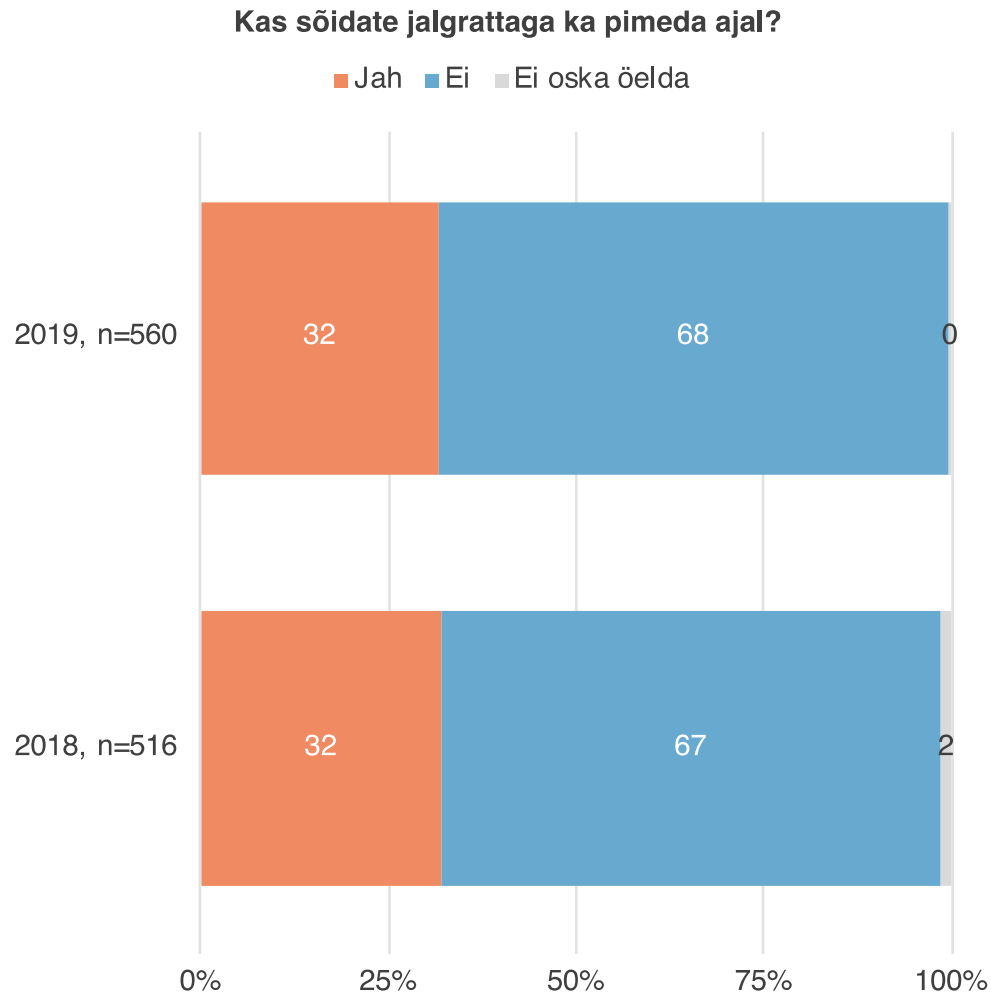
Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

Ohutusvarustuse kasutamine – Teadlikkus jalgratta ohutusvarustuse kohustuslikkusest ja olemasolust

Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

Ohutusvarustuse kasutamine – Teadlikkus jalgratta ohutusvarustuse kohustuslikkusest ja olemasolust

Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

Jalgratturiga arvestamine liikluses (Slaid 28)

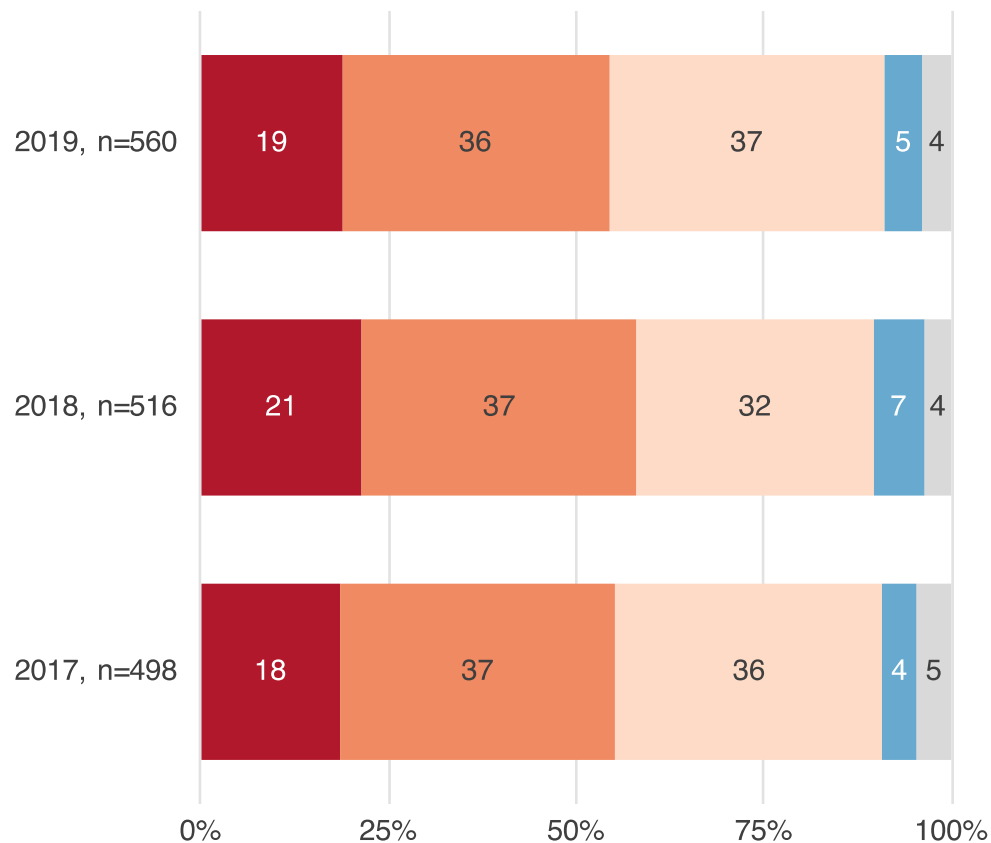
- Jalgratturi kui võrdväärse juhiga arvestavad teised juhid alati või sageli 54%-i jalgratturite arvates, nendega ei arvestata üldse 5%-i arvates.
- Eelmise aastaga võrreldes pole tulemus oluliselt muutunud.
- Seda, et jalgratturiga arvestatakse sageli või alati kui võrdväärse juhiga, arvavad sagedamini üle 50-aastased (63%) ratturid, samuti ratturid, kes kasutavad ratast peamiselt sportimiseks (59%).
- Küsimusele "Kas jalgrattaga liiklemine on Teie hinnangul viimase 12 kuu jooksul muutunud ohutumaks?" vastas 30% jaatavalt, 41% eitavalt ja 29% ei osanud vastata.
- Eelmise aastaga võrreldes pole tulemus oluliselt muutunud.
- Jalgrattaga liiklemine ei ole muutunud ohutumaks sagedamini muukeelse elanikkonna (52%) jaoks. Muude taustatunnuste lõikes olulisi erinevusi ei ilmnenud.

Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

Jalgratturiga arvestamine liikluses

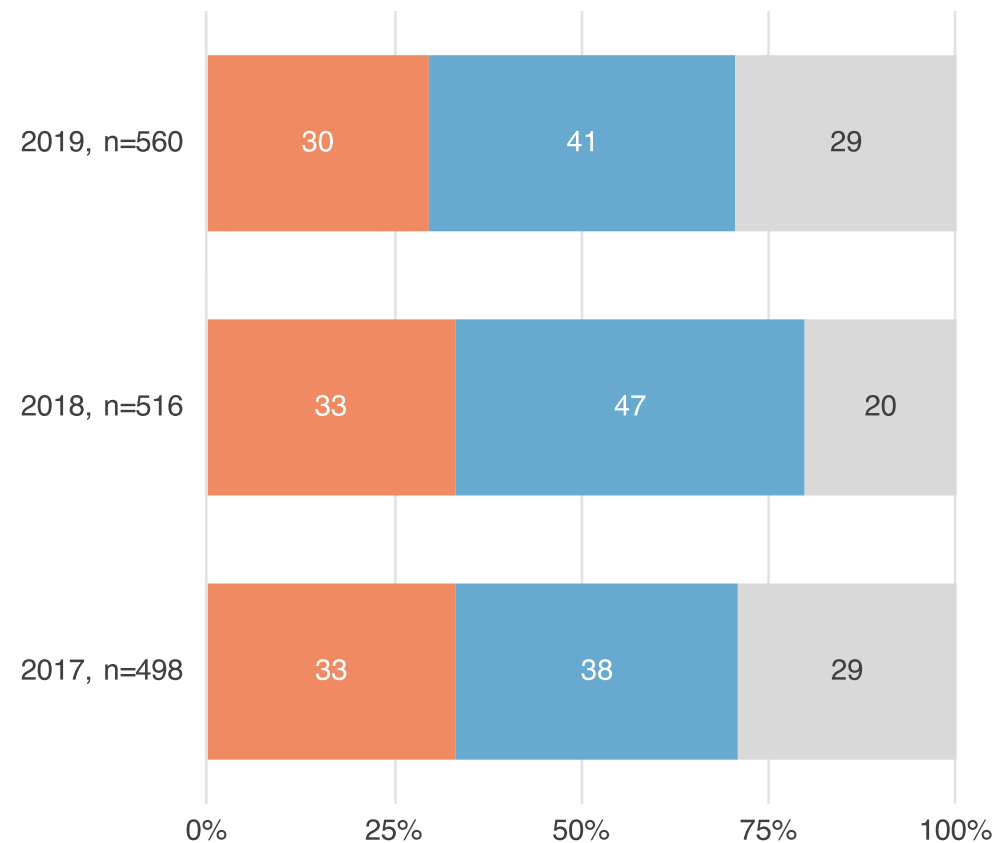
Kui sageli arvestavad teised juhid jalgratturiga kui võrdväärse juhiga?

■ enamasti ■ sageli ■ harva ■ üldse mitte ■ ei oska öelda

Kas jalgrattaga liiklemine on muutunud viimase 12 kuu jooksul ohutumaks?

■ Jah ■ Ei ■ Ei oska öelda

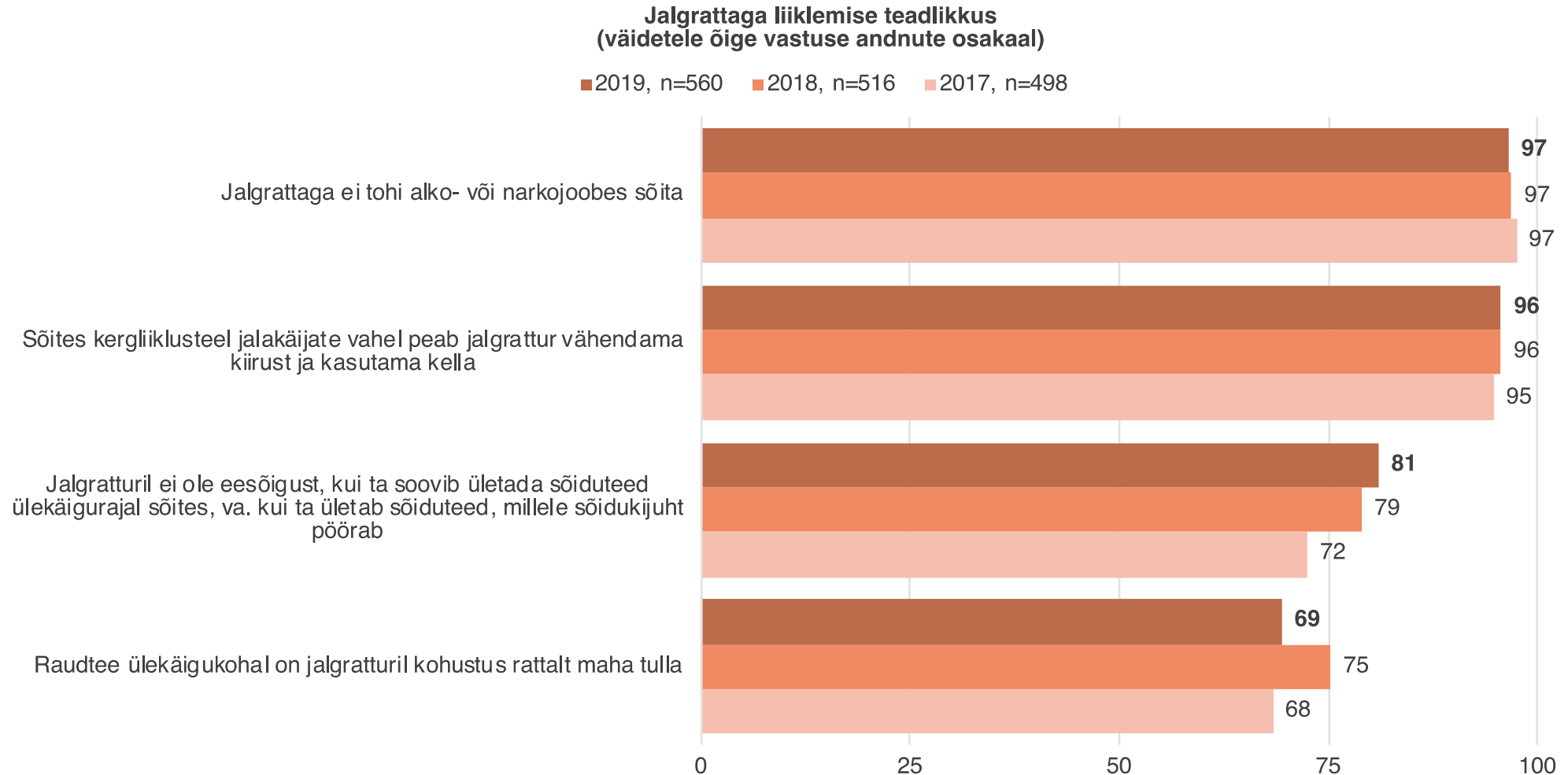
Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

Jalgrattaga liiklemise teadlikkus (Slaid 30-32)

- Ratturitele esitati liiklusteadlikkuse tuvastamiseks neli erinevat väidet. Slaidil 30 on välja toodud õige vastuse andnute osakaalud. Kõikide väidete puhul oli nendest teadlikke 69-97% ehk suurem enamus.
- Küsimuse puhul “Kas jalgratturil on eesõigus sõiduteel sõitvate juhtide ees, kui ta soovib ületada sõiduteed ülekäigurajal sõites?”, loeti õigeks nii eitav vastus, kui ka vastus: “Jah, kui ta sõidab ülekäigurajal, millele sõiduteel sõitev juht pöörab”. Sellele väitele õige vastuse andnute osakaal on ajas tasapisi tõusnud.
- Võrreldes eelmise aastaga on langenud aga teadlikkus väitele: „Raudtee ülekäigukohal on jalgratturil kohustus rattalt maha tulla“, seda küll samale tasemele kui 2017. aastal.
- **Raudtee ülekäigukohta ületavad jalgrattal jalgsi, rattalt maha tulles 28% ja sõites 18%.** Raudteed pole viimase 12 kuu jooksul ületanud 53% ratturitest (Slaid 31). Tulemused pole võrreldes eelmiste aastatega muutunud.
- Raudtee ülekäigukohta ületades tulevad rattalt maha sagedamini muukeelsed ja Ida-Virumaa elanikud (Slaid 31).
- **Käega annab suunamärguandeid jalgrattaga sõites 28% ratturitest;** sagedamini üle 50-aastased (Slaid 32), kõrgharidusega (67%) ratturid, ja need, kes kasutavad ratast peamiselt sportimiseks (65%).
- **Kui puudub kergliiklustee, siis õiges ehk paremas sõidutee ääres sõidab jalgrattaga 71% ratturitest;** sagedamini mehed (78%), 35-49-aastased (79%) ja eestikeelsed ratturid (75%). Üldse ei sõida sõiduteel 15% ratturitest; sagedamini naised (24%) ja muukeelsed (25%). Ülejäänud sõidavad rattaga kas vasakus sõidutee ääres või kuidas kunagi (Slaid 32).

Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

Jalgrattaga liiklemise teadlikkus

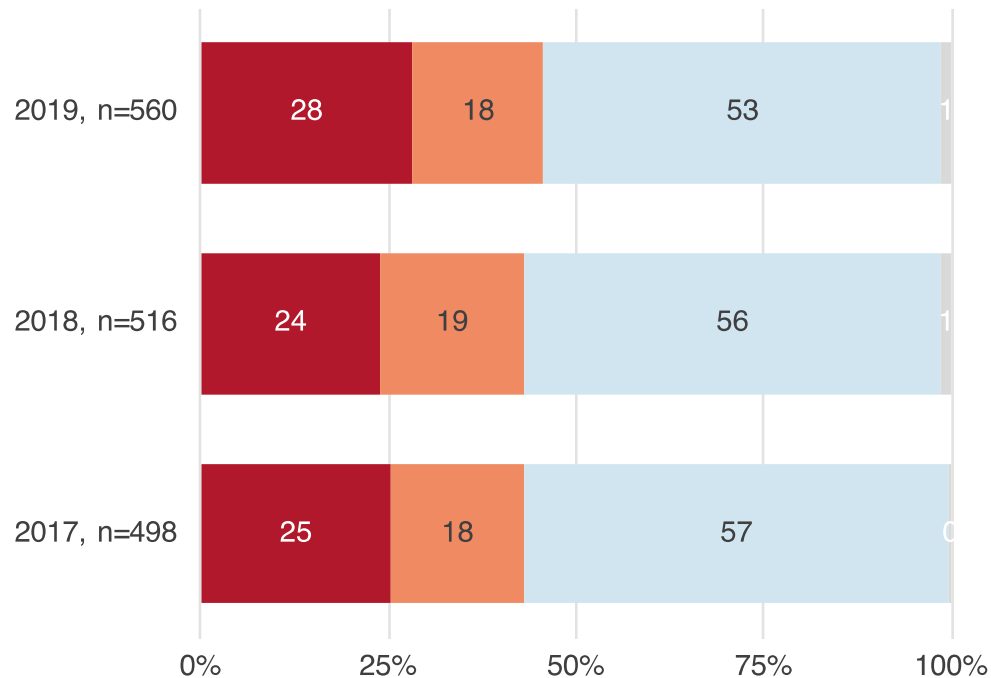

Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

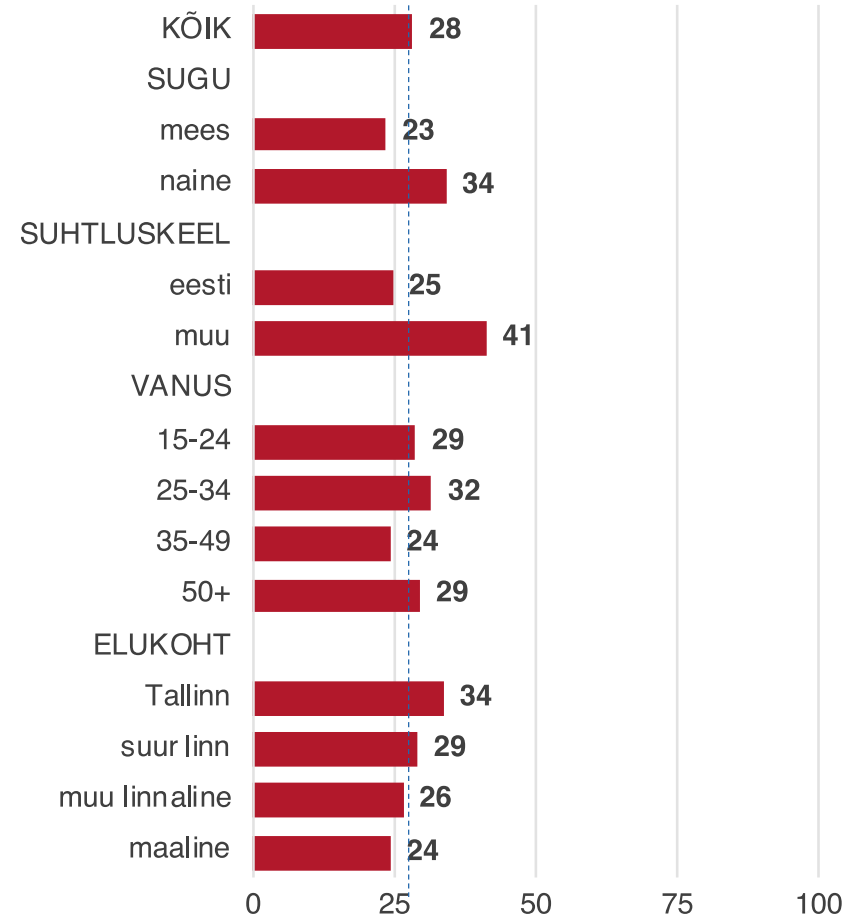
Jalgrattaga liiklemise teadlikkus – Raudtee ületamine ülekäigu kohal

Kuidas olete viimase 12 kuu jooksul peamiselt ületanud raudteed selle ülekäigukoha (lõikumisel kergliiklusteega), kus sõidukite liiklust ei toimu?

- Tulete jalgrattalt maha ja ületate jalgsi
- Ületate jalgrattalt maha tulemata sõites
- Pole ületanud
- Ei oska öelda

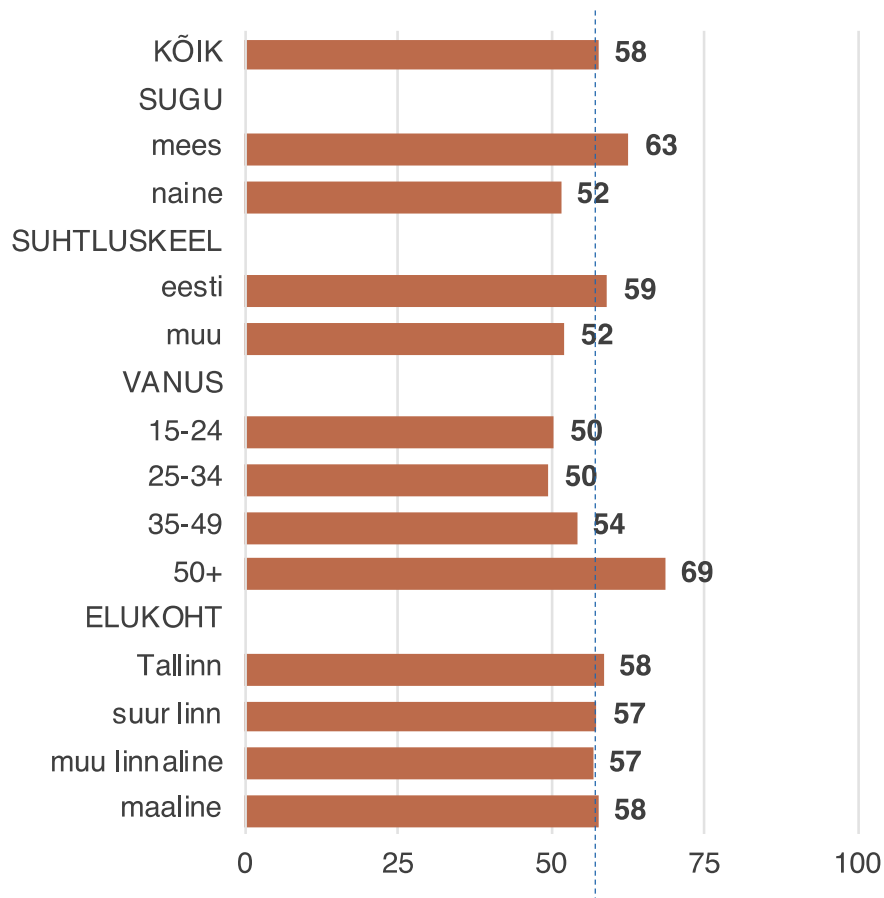
On ületanud jalgsi, rattalt maha tulles

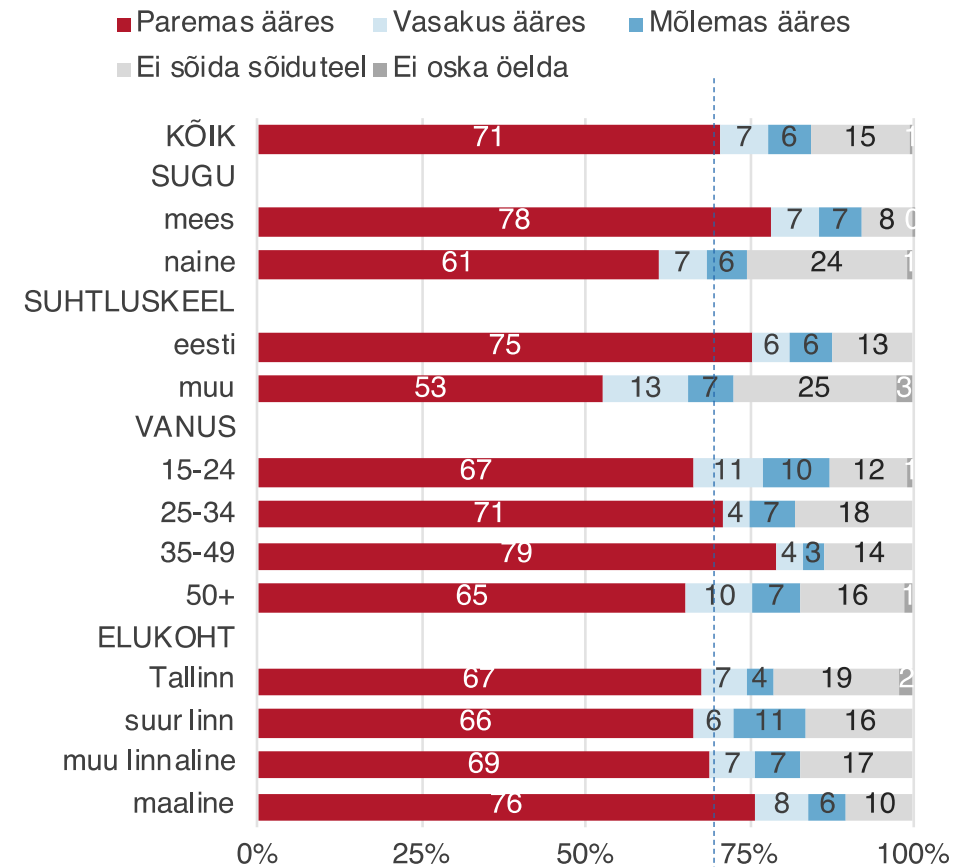
Jalgrattaga liiklemine täiskasvanute seas

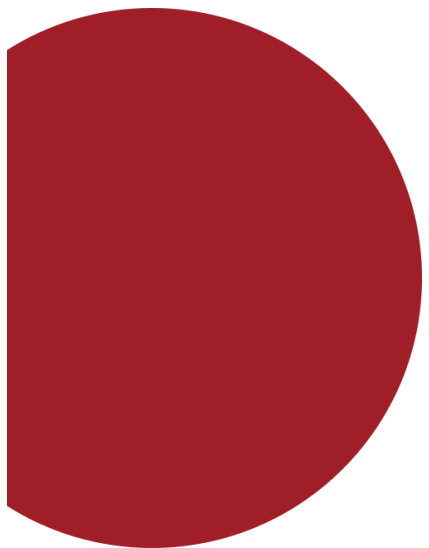
Jalgrattaga liiklemise teadlikkus – teadlik käitumine

Annab suunamärguandeid, kui pöörab jalgrattaga lõikuvale teele või vahetab sõidurada

Kui puudub kergliiklustee, siis kummas ääres jalgrattaga sõidate?

Eletritõukerattaga liiklemine

Elektritõukerattaga liiklemine

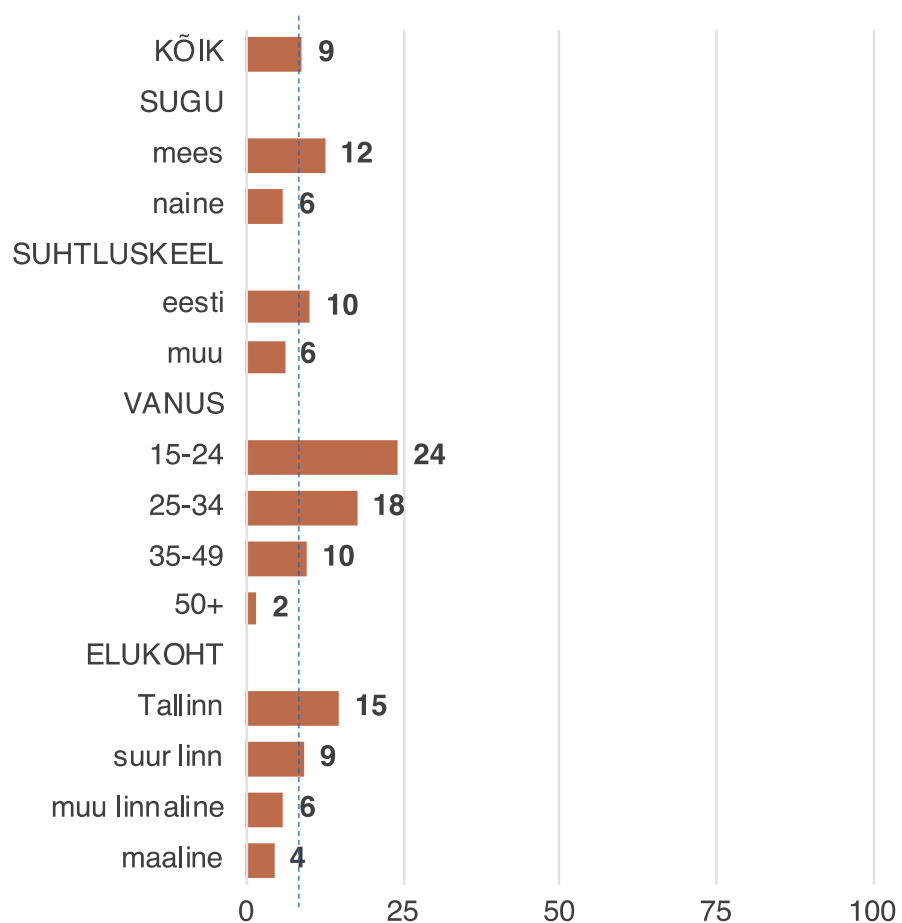
Elektritõukerattaga sõitmine (Slaid 35-37)

- Viimase 12 kuu jooksul on elektrilise tõukejalgrattaga liigelnud 9% elanikkonnast so 95% tõenäosusega 98 300 ± 19 100 inimest.
- Elektrilise tõukerattaga on sõitnud sagedamini mehed, kuni 34-aastased ja Tallinna, eelkõige Kesklinna (28%) ja Piritla (34%) elanikud; harvemini naised, muukeelsed elanikud ja üle 50-aastased, maapiirkondade elanikud (Slaid 35).
- Valdav osa ehk ca 2/3 elektritõukeratta kasutajatest on kasutanud peamiselt **renditud elektritõukeratast** ja kolmandik **isiklikku või peres, sõpradel olevat elektritõukeratast**. Taustaandmete lõikes siin olulisi erinevusi ei ilmnenud.
- Valdav osa elektritõukeratta kasutajatest sõidab sellega **kergliiklusteel** (80%), vaid 7% on liigelnud ka **sõiduteel**. Lisaks on jagunenud elektritõukerattaga liiklemine kergliiklus- kui ka sõiduteel enam-vähem võrdselt 7%-l vastanutest (Slaid 36). Muude vastustena mainiti 4% poolt, et elektritõukeratast prooviti ainult korraks. Ka siin ei tule taustaandmete lõikes esile olulisi erinevusi.
- Vastajatel paluti põhjendada, miks nad sõidavad elektritõukerattaga peamiselt just vastaval teel. Kergliiklustee eelistamise peamiseks põhjenduseks on enam kui poolte vastajate arvates **suurem ohutus kui ka suurem sõidumugavus** (Slaid 36). Elektritõukerattaga sõiduteel liiklemise puhul on peamiseks põhjenduseks aga see, et sõidetaval marsruudil sobiv teeosa liiklemiseks puudub (kolmandik).
- Viimase 12 kuu jooksul on elektrilise tõukerattaga sõitjatest **sattunud liiklusõnnetusse 5%**, so kuni 9 000 inimest, lisaks on **2% napilt pääsenud**, so kuni 5 500 inimest. Kõik õnnetused on toimunud Tallinnas (Slaid 37).
- Elektritõukerattaga toimunud õnnetuste põhjuseks on peamiselt halb tee seisukord või tähelepanematus (Slaid 37).

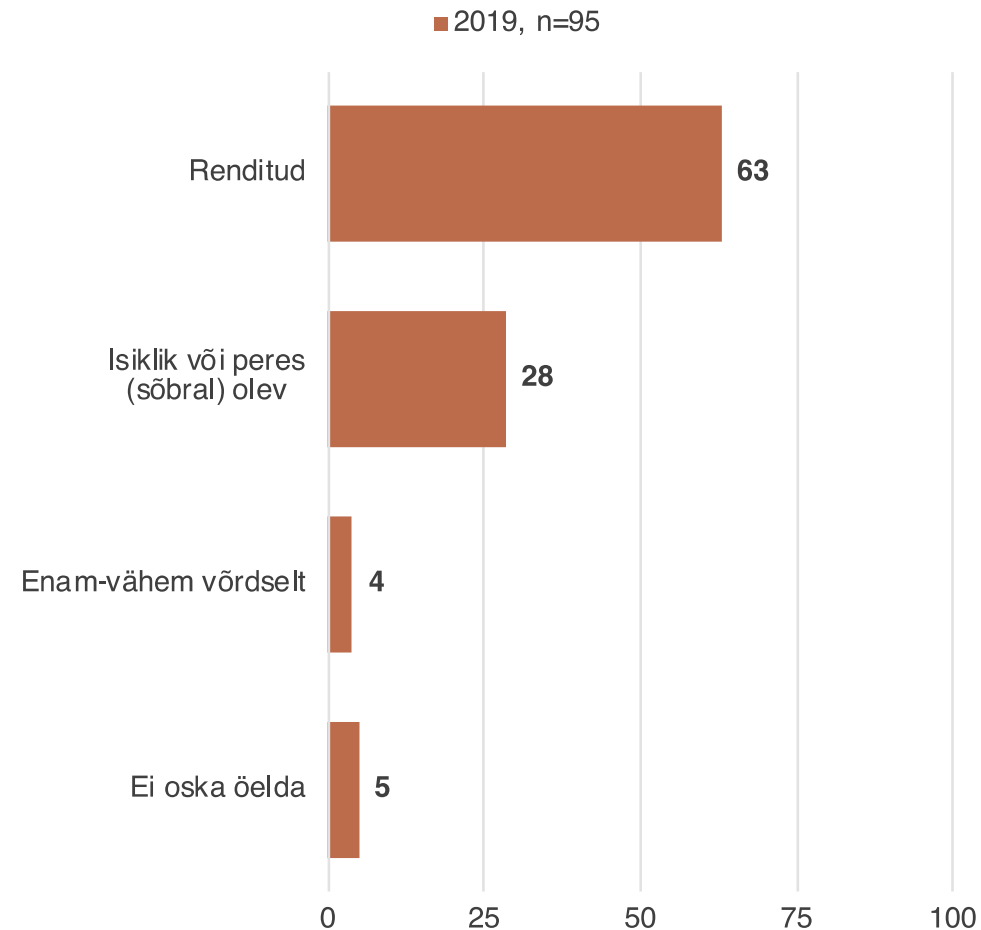
Elektritõukerattaga liiklemine

Elektritõukerattaga sõitmine

On sõitnud elektritõukerattaga

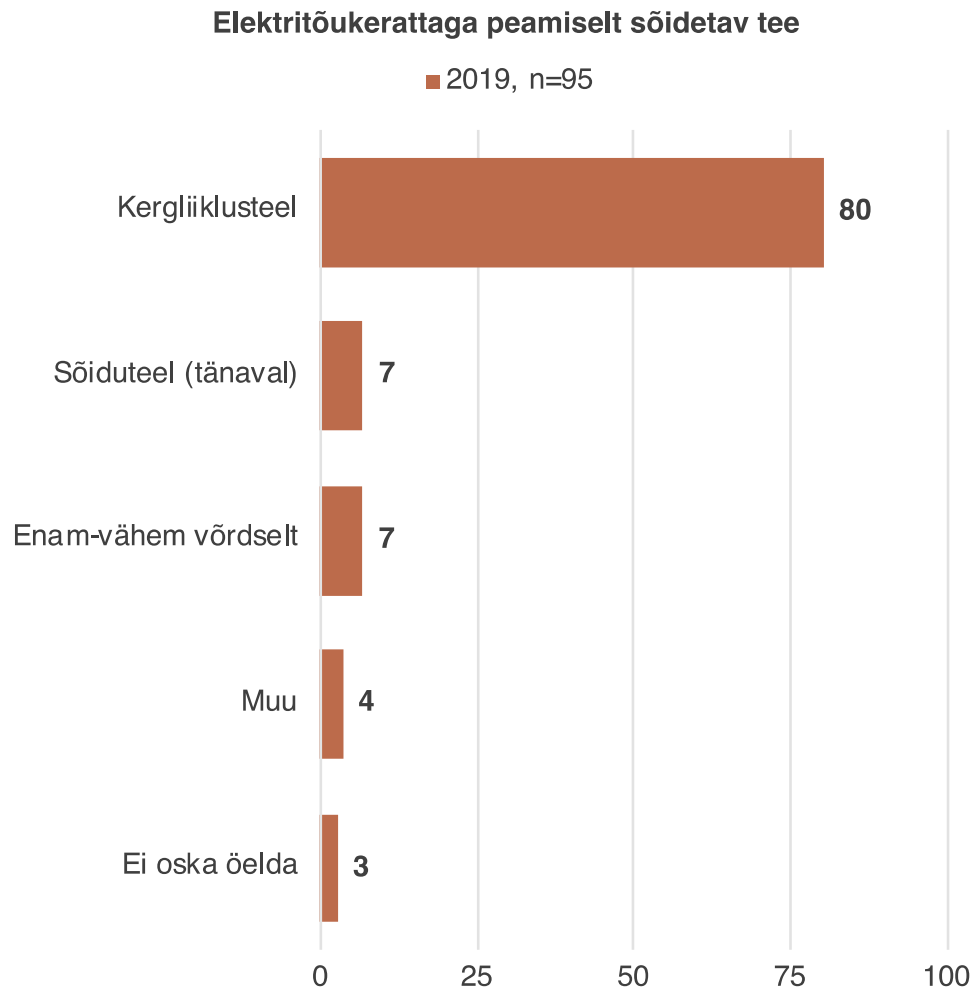

Peamiselt kasutatav elektritõukeratas

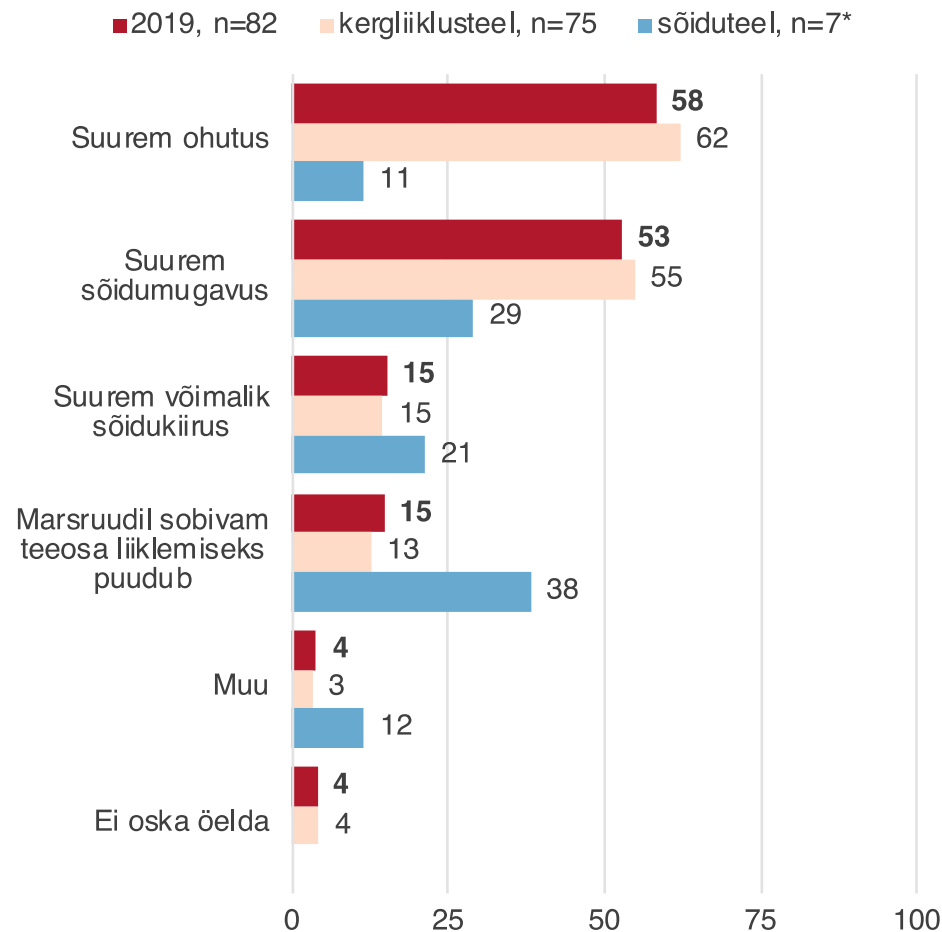

Elektritõukerattaga liiklemine

Elektritõukerattaga sõitmine – peamiselt sõidetav tee

Põhjused, miks sõidetakse peamiselt vastaval teosal

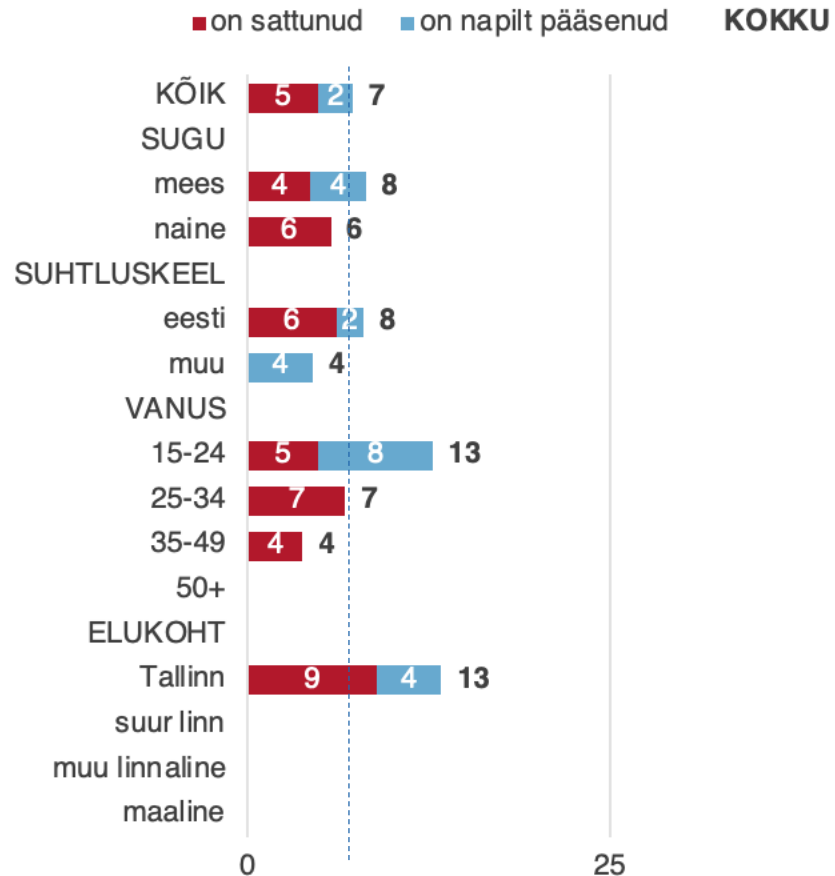

* Vastajate arv üldistuste tegemiseks vähene

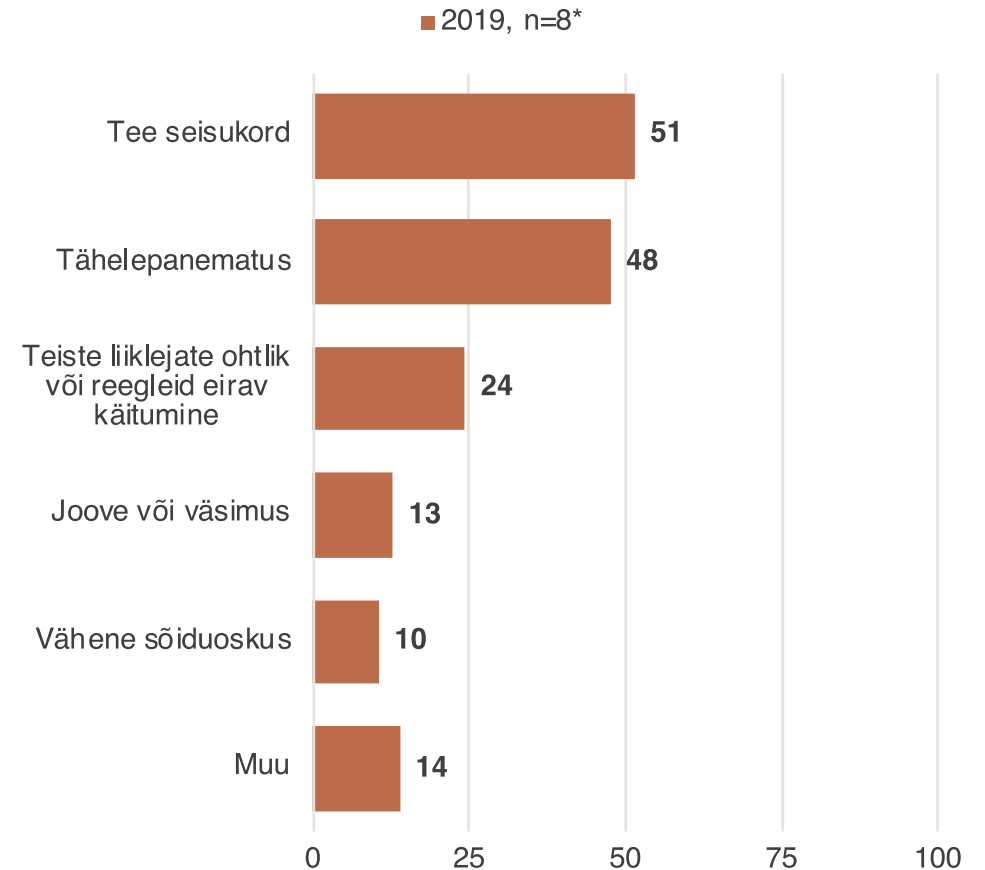
Elektritõukerattaga liiklemine

Elektritõukerattaga sõitmine - liiklusõnnetusse sattumine

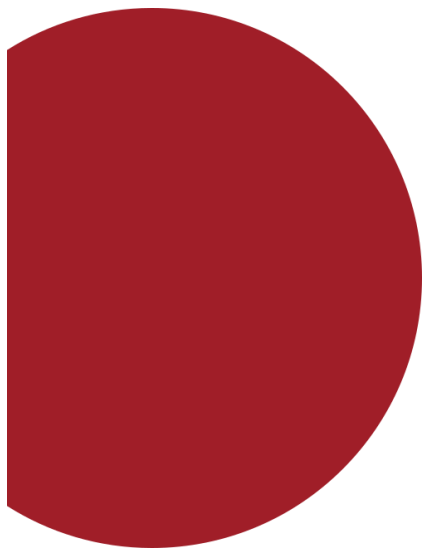
On viimase 12 kuu jooksul sattunud elektritõukerattaga liiklusõnnetusse
n=95, on sõitnud elektritõukerattaga

Elektritõukerattaga liiklusõnnetusse sattumise põhjus
n=on elektritõukerattaga sattunud liiklusõnnetusse või liiklusohhtlikku olukorda

* Vastajate arv üldistuste tegemiseks vähene

Ohtlikud olukorrad kergliiklusteel

Ohtlikud olukorrad kergliiklusteel

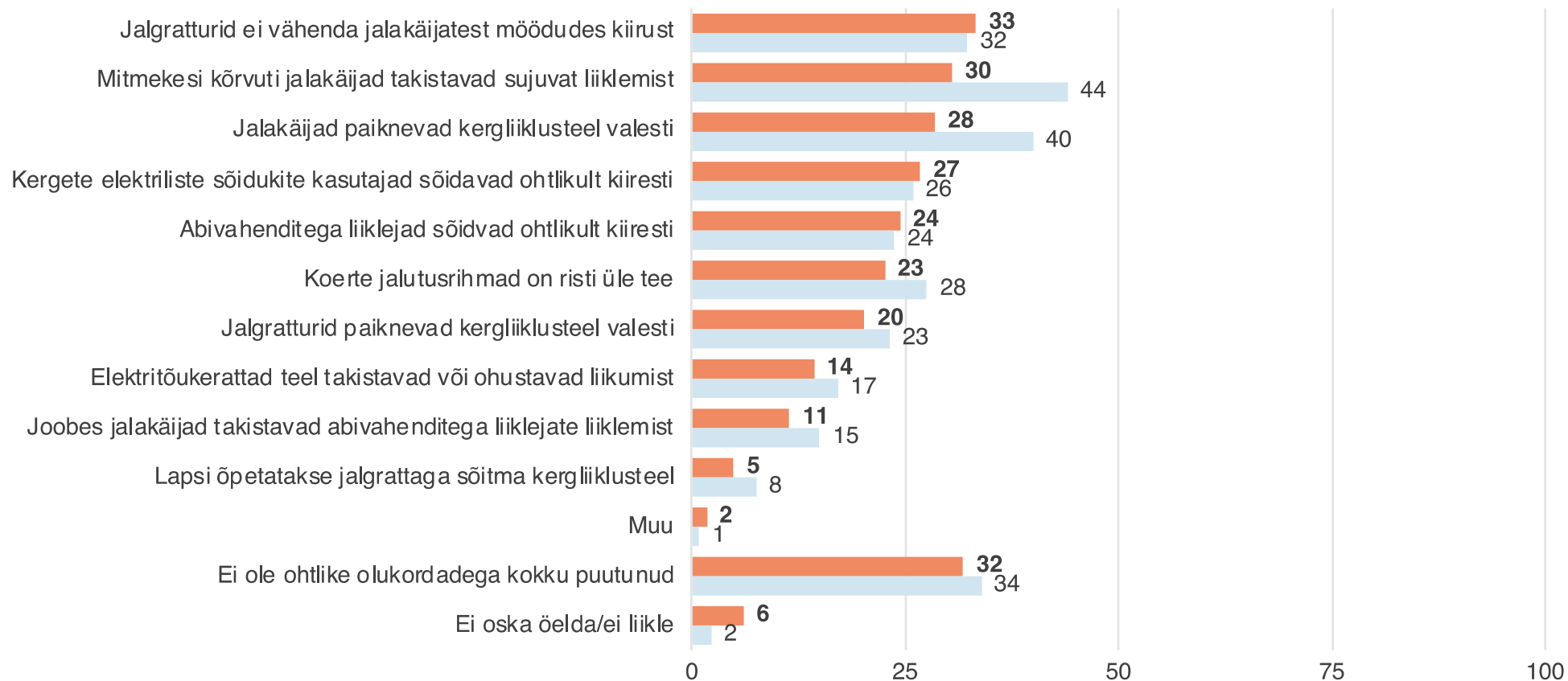
(Slaid 40)

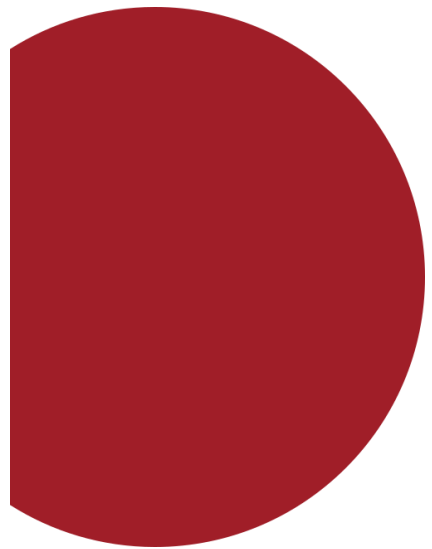
- Kogu elanikkonnalt uuriti, milliste ohtlike olukordadega nad on viimas e12 kuu jooksul kergliiklusteel liigeldes kokku puutunud. Kolmandikul puudus kokkupuude ohtlike olukordadega; sagedamini eestikeelsetel (36%), Lääne- ja Kesk-Eesti (vastavalt 44% ja 53%), samuti maapiirkondade (43%) elanikel.
- Enamlevinud probleemiks (kolmandiku poolt nimetatuna) kergliiklusteel liigeldes on jalgratturid – ei vähenda jalakäijatest möödudes kiirust; ja mitmekesi kõrvuti jalutavad jalakäijad – takistavad sujuvat liiklemist (ei jäta ruumi möödumiseks).
- Jalg- kui ka elektritõukerattaga liiklejad tõid keskmisest sagedamini esile järgnevaid probleeme:
 - Mitmekesi kõrvuti jalutavad jalakäijad takistavad sujuvat liiklemist (vastavalt +13% ja +24% võrreldes keskmisega);
 - Jalakäijad paiknevad kergliiklusteel valesti (vastavalt +11% ja 20%);
 - Koerte jalutusrihmad on risti üle tee (vastavalt +5% ja +9%).
- Erinevaid probleeme kergliiklusteel on sagedamini esile toonud alla 34-aastased, muukeelsed elanikud ja Tallinna või teiste suuremate linnade elanikud.

Ohtlikud olukorrad kergliiklusteel

Ohtlikud olukorrad kergliiklusteel

■ KÕIK, n=1040 ■ jalgrattur, n=560

Ankeet

Ankeet

FILTER

F1. Kas Teie peres on 4-15-aastasi lapsi (kelle eest vastutate teie), kes sõidavad jalgrattaga? *MITTE KÜSIDA 15-AASTASTELT*

- jah
- ei ole

F3. Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul liiklemisel kasutanud elektritõukeratast?

- jah
- ei

F2. Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul sõitnud jalgrattaga?

- jah
- ei

LAPSED SÕIDAVAD JALGRATTAGA (F1=1)

1. Kui sageli kannavad Teie laps(ed) jalgrattaga sõites kiivrit?

- enamasti (alati)
- sageli
- harva
- üldse mitte
- *ei oska öelda*

3. Kui sageli Teie laps(ed) kannavad jalgrattaga sõites ohutus- ehk helkurvesti või muud nähtavust parandavat riietust?

- enamasti (alati)
- sageli
- mõnikord (harva)
- üldse mitte
- *ei oska öelda*

Ankeet

JALGRATTURID (F2=1)

0. Mis tüüpi jalgrattaga te olete viimase 12 kuu jooksul sõitnud?

VÕIB MITU VASTUST!

- Elektriratas (pedaalidega ja mootoriga varustatud olenemata ratta tüübist)
- Linna- või hübriidratas ehk nn tänavasõidu ratas (üldjuhul liiklemiseks, mitte sportimiseks)
- Maanteeratas (nn “sarvedega”leistang ehk juhtraud, sh cyclo, gravel CX, triatlon TT)
- Maastikuaratas (MTB, sh Fat bike)
- Trikratas (BMX)
- ei oska öelda

5. Kus Te peamiselt jalgrattaga sõidate?

VÕIB MITU VASTUST! (eristada maaline / linnaline ja suured linnad)

- kergliiklusteedel (kõnni- või jalgrattateedel)
- linna või asula teedel (sh tänavatel)
- maanteel (sõiduteel väljaspool linna või asulat)
- metsateedel
- mujal, kus? _____
- ei oska öelda

6. Kui palju Te olete viimase 12 kuu jooksul jalgrattaga sõitnud?

- alla 100 km aastas
- 100-300km aastas
- 300 - 1000 km aastas
- üle 1000 km
- ei oska öelda

7. Mis eesmärgil Te jalgratast peamiselt kasutate?

VÕIB MITU VASTUST

- transpordivahendina
- sportimiseks
- ajaviiteks
- muu

8. Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul sattunud jalgrattaga sõites liiklusõnnetusse (kukkumine või kokkupõrge)?

- Jah
- Ei
- Olen napilt pääsenud
- Ei oska öelda

Ankeet

FILTER: Q8=3,4

9. Mis põhjustas liiklusõnnetuse või tõsise liiklusohu?

VÕIB MITU VASTUST!

- Vähenenud sõidu-, pidurdamis- või manööverdamisoskus, halb tasakaalu tunnetus vmt)
- Tähelepanematus (oma mõtetes olemine, halb nähtavus, ootamatu takistus)
- Joove (alko- ja narko-) või väsimus
- Kõrvalised tegevused (telefoni kasutamine, vestlus, joomine, seadme jälgimine vmt)
- Liiklusreeglite mittejärgimine (mittetundmine, punane tuli, vale teeületusviis või koht vmt)
- Teiste liiklejate ohtlik või reegleid eirav käitumine
- Tee seisukord (kõrge äärekivi, auk, vajunud restkaev, libedus, lahtine killustik vmt)
- Muu, mis? _____
- *Ei oska öelda*

OHUTUSVARUSTUS

10. Milline varustus on jalgrattal kohustuslik?

VÕIMALIK MITU VASTUST!

- Ees valge helkur
- Taga punane helkur
- Jalgratta külgedel või kodaratel kollane/oranž või valge helkur
- Signaalkell
- Töökorras pidurid
- Pimedas ajal sõites ees valge tuli
- Pimedas ajal sõites taga punane tuli
- Muu
- *Ei oska öelda*

11. Milline varustus on Teie jalgrattal olemas?

VÕIB MITU VASTUST

- Ees valge helkur
- Taga punane helkur
- Jalgratta külgedel või kodaratel kollane/oranž või valge helkur
- Signaalkell
- Töökorras pidurid
- Ees valge tuli (pimedas sõites)
- Taga punane tuli (pimedas sõites)
- Muu
- *Ei oska öelda*

Ankeet

12. Kui sageli Te kannate jalgrattaga sõites ohutus- ehk helkurvesti või muud nähtavust parandavat riietust?

- enamasti (alati)
- sageli
- harva
- üldse mitte
- *ei oska öelda*

13. Kui sageli Te kannate jalgrattaga sõites kiivrit?

- enamasti (alati)
- sageli
- harva
- üldse mitte
- *ei oska öelda*

Kui vajalikuks Te peate kiivri kandmist jalgrattaga sõites ... ?

Väga vajalik/ pigem vajalik / pigem ei ole vajalik / üldse ei ole vajalik / ei oska öelda

14. täiskasvanute puhul?

15. laste puhul?

17. Kellel on kiivri kandmine kohustuslik?

- Lasteaialastel
- Alla 16-aastastel lastel
- Kõigil
- *Ei oska öelda*

18. Kuidas Te olete viimase 12 kuu jooksul ületanud raudteed selle ülekäigukohal lõikumisel kergliiklusteega, kus autoliiklust ei toimu?

- Tulete jalgrattalt maha ja ületate jalgsi
- Ületate jalgrattalt maha tulemata sõites
- Pole ületanud
- Ei oska öelda

Ankeet

JALGRATTAGA LIIKLEMINE

19. Kui sageli Teie arvates teised juhid arvestavad jalgratturiga kui võrdväärse juhiga?

- enamasti (alati)
- sageli
- harva
- üldse mitte
- ei oska öelda

20. Kas jalgrattaga liiklemine on Teie hinnangul viimase 12 kuu jooksul muutunud ohutumaks?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda

21. Kas Te sõidate jalgrattaga ka pimedal ajal?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda

FILTER: Q21=1

22. Kas Teie jalgrattal põleb pimedas sõites ...?

- ees valge tuli
- taga punane tuli
- ei põle kumbki
- ei oska öelda

33. Kas te annate (käega) suunamärguandeid, kui Te jalgrattaga sõites pöörate lõikuvale teele või vahetate sõidurada?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda

34. Kui puudub kergliiklustee, sii kummas sõidutee ääres te jalgrattaga sõidate?

ÜKS VASTUS!

- Paremas ääres
- Vasakus ääres
- Nii parmas kui ka vasakus ääres
- Ei sõida sõiduteel
- Ei oska öelda

Ankeet

TEADLIKKUS

35. Kas jalgratturil on eesõigus sõiduteel sõitvate juhtide ees, kui ta soovib ületada sõiduteed ülekäigurajal sõites?

VASTUSEID MITTE ETTE LUGEDA!

- Jah
- Jah, kui ta sõidab ülekäigurajal, millele sõiduteel sõitev juht pöörab.
- Ei
- *Ei oska öelda*

36. Kas jalgratturil on raudtee ülekäigukohal (ristumisel kergliiklusteega), kus autoliiklust ei toimu, kohustus rattalt maha tulla?

- Jah
- Ei
- *Ei oska öelda*

37. Kui sõita kergliiklusteel jalakäijate vahel, kas jalgrattur peab vähendama kiirust ja kasutama kella?

- Jah
- Ei
- *Ei oska öelda*

38. Kas jalgrattaga tohib alkoholi- või narkojoobes sõita?

- Jah
- Ei
- *Ei oska öelda*

Ankeet

ELEKTRITÕUKERATTAGA LIIKLEJAD (F3=1)

41. Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul kasutanud sõitmiseks isiklikku või renditud elektritõukeratast?

- Peamiselt isiklikku või peres olevat elektritõukeratast
- Peamiselt renditud elektritõukeratast
- Enam-vähem võrdselt mõlemat
- Muu, mis? _____
- *Ei oska öelda*

42. Kus Te elektritõukerattaga peamiselt sõidate?

- Peamiselt sõiduteel (tänaval)
- Peamiselt kergliiklusteel (kõnniteel või jalgratta- ja jalgteel)
- Enam-vähem võrdselt sõidan nii sõiduteel kui kergliiklusteel
- Muu, mis? _____
- *Ei oska öelda*

43. Mis on peamised põhjused, miks Teie sõidate elektritõukerattaga ... /vastus K42 (1 või 2)/?

KUNI 2 PÕHJUST!

- Suurem võimalik sõidukiirus
- Suurem sõidumugavus (tee tasetasus, sõiduruumi laius)
- Suurem ohutus (väiksem liiklejate arv, vähem ootamatuid olukordi, reeglite parem selgus)
- Sagedasti sõidetaval marsruudil valitust sobivam teeosa liiklemiseks puudub
- Muu, mis? _____
- *Ei oska öelda*

44. Kas Te viimase 12 kuu jooksul olete sattunud elektritõukerattaga sõites liiklusõnnetusse (kukkumine või kokkupõrge)?

Analüüsis siduda vastused K42 valitud teesaga

- Jah
- Ei
- Olen napilt pääsenud
- *Ei oska öelda*

Ankeet

Kui Q44=1 või 3

45. Mis põhjustas elektritõukerattaga sõites liiklusõnnetuse või tõsise liiklusohu? **VÕIMALIK MITU VASTUST!**

- Vähene sõidu-, pidurdamis- või manööverdamisoskus, halb tasakaalu tunnetus vmt)
- Tähelepanematus (oma mõtetes olemine, halb nähtavus, ootamatu takistus)
- Joove (alko- ja narko-) või väsimus
- Kõrvalised tegevused (telefoni kasutamine, vestlus, joomine, söömine, seadme jälgimine vmt)
- Liiklusreeglite mittejärgimine (mittetundmine, punane tuli, vale teeületusviis või koht vmt)
- Teiste liiklejate ohtlik või reegleid eirav käitumine
- Tee seisukord (kõrge äärekivi, auk, vajunud restkaev, libedus, lahtine killustik vmt)
- Muu, mis? _____
- *Ei oska öelda*

KÕIK

46. Missuguste ohtlike olukordadega olete kergliiklusteel (kõnniteel, jalgrattateel või jalgratta- ja jalgteel) liigeldes viimase 12 kuu jooksul kokku puutunud?

VÕIMALIK MITU VASTUST! (Analüüsis eristada jalgratturite vastused)

- Jalakäijad paiknevad kergliiklusteel valesti (ei kasuta neile ettenähtud teeosa või liiguvad teekattel märgistatud liikumissuunale vastupidises suunas)
- Koerte jalutusrihmad on risti üle tee
- Kiirelt liikumise abivahendeid (rulluisud, tavalised tõukerattad, rulad jms) kasutavad jalakäijad liiklevad ohtlikult kiiresti
- Kergeid elektrilisi sõidukeid (elektritõukerattad, elektrirulad, tasakaaluliikurid jms) kasutavad liiklejad sõidavad ohtlikult kiiresti
- Lapsi õpetatakse jalgrattaga sõitma tiheda liiklusega kergliiklusteel
- Joobes jalakäijad takistavad jalgratturite ja kiirelt liikumise abivahendite kasutajate liiklemist
- Mitmekesi kõrvuti jalutavad jalakäijad takistavad sujuvat liiklemist (ei jäta ruumi möödumiseks)
- Jalgratturid ei vähenda jalakäijatest möödudes kiirust
- Jalgratturid paiknevad kergliiklusteel valesti (ei kasuta neile ettenähtud teeosa, liiguvad teekattel märgistatud liikumissuunale vastupidises suunas või tee vales ääres)
- Elektritõukerattad on teele jäetud või pargitud hooletult, takistades või ohustades liikumist
- Muu, mis? _____
- Ei ole ohtlike olukordadega kokku puutunud
- *Ei oska öelda, ei liikle*